

Tuloa tuottavat oikeudet, kokonaismäärä aleni 13,169 markkaa. M. m. alennettiin tuulaakia 3,000 markkaa, liikennemaksuja 5,000 markkaa, mittausmaksuja 500 markkaa, porvari- ja lupatodistusmaksuja 3,500 markkaa, kaupustelumaksuja 1,000 markkaa, perunkirjoitusprosentteja 500 markkaa ja sakkoja 1,600 markkaa. Sen sijaan satamamaksujen erä kohosi 1,000 markkaa ja painolastimaksut 700 markkaa. — Seitsemäs osasto, Sekalaista, osoitti yhteensä 15,307:24 markan vähennystä, joka kokonaan johtui siitä, että ennakolta suoritettujen valtiopäiväkustannusten korvaus, 18,000 markkaa, jäi pois. Eräitä muita eriä sen sijaan korotettiin, m. m. köyhäin elatuskustannusten korvausta 600 markkaa, jota paitsi uusina erinä merkittiin poliisivirkakunnan menosäännön vakanssisäästö, 1,000 markkaa, ja väliaikaisen sairaalan vuokra, 500 markkaa. — Valtionavut nimisen kahdeksannen osaston kokonaissumma lisääntyi 4,739:64 markkaa. Siinä korotettiin kansakoulujen valtionapua 10,000 markkaa ja majoitusta varten myönnettyä valtionapua 24,395 markkaa sekä kaupungin osuutta paloviinaverosta 344:64 markkaa, jota vastoin katuvalaistusta varten myönnetty valtionapu merkittiin 30,000 markkaa pienemmäksi kuin edellisenä vuonna. — Yhdeksännessä, Vesijohto nimisessä osastossa vedenkulutuksen tuloerä kohosi 5,000 markkaa, mutta vuoden 1878 tulosääntöön sisältynyt avustus vesijohtovaroista, 288,080 markkaa, poistettiin; kokonaissumma aleni siten 283,080 markkaa. — Yhdeksännnen osaston jälkeen merkittiin tulosääntöön kaksi lainaa, joista toista, 350,000 markan suuruisia, jo oli valtiolta anottu ¹⁾ uudisrakennus- ja järjestelytöitä varten ja toinen, 82,000 markan suuruisen, oli suunniteltu otettavaksi ²⁾ kansakoulu-rahastoista kansakoulutalon rakennuttamiseksi Malminkadulle. — Verotuksella hankittava määrä vahvistettiin lopullisesti 570,720:73 markaksi eli 33,490:19 markkaa pienemmäksi kuin vuoden 1878 tulosäännön mukaan.

Talousarvion käsittelyssä kaupunginvaltuusto samalla päätti kehoittaa maistraattia vastedes talousarvioehdotuksessaan jakamaan seitsemännen pääluokan kahtia siten, että terveyden- ja sairaanhoidon menot merkittiin omaan pääluokkaansa ja köyhäinhoidon menot omaansa, ja sen ohessa merkitsemään talousarvioehdotuksiin tiedot siitä, mitkä erät olivat aikaisemmin suuruudeltaan määrättyt ja mitkä vasta siinä ehdotettiin myönnettäväksi, sekä niistä palkkaus- ja ohjesäännöistä sekä päätöksistä, joihin maistraatin ehdotukset perustuivat, y. m. tarpeellisia tietoja.

Muista kaupunginvaltuuston talousarvion järjestelyn yhteydessä tekemistä päätöksistä tehdään selkoa ³⁾ toisaalla tässä kertomuksessa.

C. Muut asiat.

Ilmoitus raastuvanoikeudensaarnasta. Raastuvanoikeus ilmoitti, että tavanmukainen raastuvanoikeudensaarna pidettäisiin Nikolainkirkossa tammikuun 21 p:nä. Ilmoitus ei antanut ⁴⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Maistraatin ja raastuvanoikeuden uudelleenjärjestely. Yhteisen maistraatin tekemän esityksen ⁵⁾, joka koski muutoksia maistraatin ja raastuvanoikeuden järjestelyyn ja toimintaan, kaupunginvaltuusto lähetti ⁶⁾ valiokuntaan, johon

¹⁾ Ks. s. 375. — ²⁾ Ks. s. 343. — ³⁾ Ks. s. 329, 352, 354, 358, 369, 373, 381, 387, 393, 407 ja 410. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 11 p. tammik. 2 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 10 v:ltä 1879. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 30 p. huhtik. 10 §.

tulivat ¹⁾ vtt Calamnius, Dalström ja Rudbäck, laamanni A. F. Jansson ja kauppias A. F. Wasenius, mutta valiokunta ei kertomusvuoden kuluessa antanut asiasta mietintöä ²⁾).

Holhoustoimen valvonta. Maistraatin esityksen kaupunginhallinnolle kuu-luvan kaupungin holhoustoimen valvonnan järjestämisestä lähitulevaisuudeksi kaupunginvaltuusto lähetti ³⁾ valmisteluvaliokuntaan, joka kuitenkin ei kertomusvuoden kuluessa antanut asiasta lausuntoaan.

Katsaus kaupunginvaltuuston toimintaan vuosina 1875—1877. Puheen-johtaja vt Mechelin esitti ⁴⁾ yhdistelmän tilastotietoja kaupunginvaltuuston ja valiokuntain toiminnasta vuosina 1875—1877.

Kaupunginvaltuuston kanslian työn järjestäminen. Vakinaisen valmisteluvaliokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto otti ⁵⁾ vuoden 1878 helmikuun 1 p:stä samaan päivään vuonna 1879 valtuuston kanslian sihteeriksi siihenastisen sihteerin, lakitieteenkandidaatti K. Th. Wegeliuksen ja notaariksi (kanslistiksi) siihenastisen notaarin (kanslistin), hovioikeudenauskultantti vapaaherra V. M. von Bornin, molemmat samasta palkkiosta ja samoin velvollisuuksin kuin edellisenä vuonna.

Rahatoimikamarin kertomus vuodelta 1877. Rahatoimikamarin kertomus vuodelta 1877, joka oli painettuna annettu kaupunginvaltuutetuille, ei antanut ⁶⁾ valtuustolle toimenpiteen aihetta.

Ilmoitus rahatoimikamarin kokouksista. Rahatoimikamari ilmoitti, että sen kokoukset kertomusvuoden kuluessa pidettäisiin klo 6 ip. joka perjantai tai pyhän sattuessa perjantaisi seuraavana arkipäivänä. Ilmoitus ei antanut ⁷⁾ valtuustolle toimenpiteen aihetta.

Kertomus kaasuvalaistuksesta valaistusvuotena 1877—1878. Kaasuntar-kastajan, johtaja A. F. Soldanin antaman kertomuksen kaasuvalaistuksesta kaupungissa valaistusvuotena 1877—78 kaupunginvaltuusto lähetti ⁸⁾ lau-sunnon antamista varten valiokuntaan, johon valittiin ⁹⁾ vt Wasastjerna, insinööri E. E. Qvist ja professori K. S. Lemström. Valiokunta ei kertomusvuoden kuluessa antanut mietintöään.

Rahatoimikamarin ohjesäännön 12 §:n tulkinta. Rahatoimikamarin esi-tyksen, joka koski sen ohjesäännön 12 §:n tulkintaa, kaupunginvaltuusto pani pöydälle ¹⁰⁾ vuoteen 1879.

Majoituslautakunnan johtosääntö. Kaupunginvaltuuston asettama valio-kunta oli vuonna 1877 saanut tehtäväkseen tarkastaa majoituskomitean valtuustolle esittämän ehdotuksen komitean uudeksi johtosäännöksi ja sen johdosta laatinut ¹¹⁾ ja lähettänyt valtuustolle uudelleen laatimansa kyseisen ehdotuksen ¹²⁾, jossa eräiden vähäisempien muutosten ohella puheena olevan komitean nimitys oli muutettu majoituslautakunnaksi, sen jäsenten lukumäärä supistettu kuudesta kolmeen ynnä kahteen varajäseneen sekä määräys, joka koski kaupungin komentajan oikeutta olla saapuvilla eräitä asioita käsitel-täessä, tarpeettomana poistettu.

Asiaa vuonna 1878 esiteltäessä kaupunginvaltuusto eräin vähäisin muu-toksin vahvisti ¹³⁾ valiokunnan ehdotuksen, jolloin johtosääntö sai seuraavan sanamuodon:

¹⁾ Valt. pöytäk. 14 p. toukok. 24 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 10 v:lta 1879. — ³⁾ Valt. pöytäk. 20 p. jouluk. 4 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. helmik. 14 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. tammik. 10 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. jouluk. 2 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. tammik. 2 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. elok. 22 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. syysk. 15 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. jouluk. 4 §. — ¹¹⁾ Ks. s. 304. — ¹²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 18 v:lta 1877. — ¹³⁾ Valt. pöytäk. 25 p. tammik. 1 §.

Helsingin majoituslautakunnan johtosääntö.

1 §. Helsingin kaupungissa hoitaa majoituksen järjestämistä ja toimeenpanoa majoitus lautakunta, jonka tulee lain ja voimassa olevan majoitusohjesäännön mukaisesti sekä alempana olevia järjestyssääntöjä ja kaupunginvaltuuston erityisissä tapauksissa antamia määräyksiä noudattaen katsoa, että kaupungissa majoitukseen oikeutetulle sotaväelle hankitaan huoneet ja muut majoitusvelvollisuuden mukaiset tarvikkeet, kuin myös että majoitusvelvollisten oikeutta ja parasta siinä valvotaan sekä rasitus, kun se suoritetaan luonnossa, jaetaan säädettyjen perusteiden ja kohtuuden mukaan.

2 §. Majoituslautakuntaan kuuluu kolme jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee kolmeksi vuodeksi sillä tavoin, että vuosittain yksi jäsen eroaa ja yksi valitaan sijaan. Kaupunginvaltuusto valitsee niinkään kaksi varajäsentä vuodeksi kerrallaan. Vuoden varrella valitut ryhtyvät toimeensa seuraavan vuoden alusta. — Ensi kerralla valitaan kolme jäsentä, näiksi vähintään kaksi niistä, jotka viimeksi ovat majoituskomiteaan tulleet; mainituista kahdesta jäsenestä eroaa arpomalla, joka toimitetaan kaupunginvaltuuston joulukuunkokouksessa 1878, toinen ja toinen pysyy toimensaan vieläkin vuoden.

Vaalikelpoisia ovat kunnan äänivaltaiset miehet, mutta mikä on esteenä kaupunginvaltuusmieheksi valitsemiselle, estäköön myös valitsemisen majoituslautakuntaan.

Valituilla on oikeus kieltäytyä tehtävästä, jos hän on kaupunginvaltuusmies tai rahatoimikamarin jäsen, jos hän, toimittuaan majoituslautakunnan tai rahatoimikamarin jäsenenä tahi kaupunginvaltuusmiehenä kolme viime vuotta, on vuorossa sellaisesta toimesta erota, jollei hän ole kaupungissa tahi siihen yhdistetyllä alueella asuva, tai jos hän on tullut kuudenkymmenen vuoden ikään tai ilmoittaa muun esteen, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyy. Kieltäytyminen ilmoitetaan kirjallisesti kaupunginvaltuustolle tai suullisesti tai kirjallisesti majoituslautakunnalle, joka lähettää asian kaupunginvaltuustolle.

Jos jäsen tahi varajäsen eroaa hänelle määrätyn toimikauden kuluessa, valitaan viipymättä toinen siksi ajaksi, mikä eronneella olisi ollut jälellä.

3 §. Sittenkun majoituslautakunnan vaali on toimitettu, valitsee kaupunginvaltuusto lautakunnan jäsenistä sille puheenjohtajan ensintulevaksi vuodeksi ja jos hän vuoden varrella eroaa, toisen puheenjohtajan hänen sijaansa vuoden järeilläolevaksi ajaksi.

Kellään älköön olko oikeutta tuollaisesta toimesta kieltäytyä, ellei hän ole lähinnä edellisinä kahtena vuonna ollut samassa toimessa. Vaalin tuloksesta antaa kaupunginvaltuusto tiedon sekä maistraatille että läänin kuvernöörille ja kaupungin komentajalle.

Tilapäisen puheenjohtajan valitsee majoituslautakunta tarpeen vaatiessa.

4 §. Majoituslautakunnan avuksi ottaa kaupunginvaltuusto lautakunnan ehdotuksesta sihteerin ja majoitusmestarin, jotka saavat näistä toimista määrätyn palkan. Jos tuollainen toimi on avoimena, määrää lautakunta sen hoitamisesta ja julistaa sen lautakunnalta haettavaksi kolmenkymmenen päivän kuluessa.

Tarpeen vaatiessa ottaa lautakunta venäjänkielen kääntäjän sekä muuta virka-apua maksamalla sitä varten osotetun palkkion.

Majoituslautakunta saa itse ottaa ja erottaa vahtimestarinsa.

5 §. Niin usein kuin puheenjohtaja tarpeelliseksi harkitsee, kokoontuu majoituslautakunta aikana, josta kirjallinen ilmoitus on, mikäli mahdollista, jo päivää ennen annettava jäsenille sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle.

Kun puheenjohtaja on estynyt saapumasta ilmoitettuun kokoukseen, on siitä annettava tieto ensimmäiselle jäsenelle ja jäsenen este on ilmoitettava puheenjohtajalle tai hänen poissa ollessaan ensimmäiselle jäsenelle niin aikaisin, että varajäsen ehditään kutsua sijaan.

Jos puheenjohtaja tai jäsen jää saapumatta ilmoitettuun kokoukseen tai varajäsen siihen kokoukseen, johon hänet on kutsuttu, ilman että hänellä on ilmoitettua ja majoituslautakunnan hyväksymää estettä, tai jos joku heistä ilman tuollaista syytä poistuu ennen kokouksen loppua, maksakoon sakkoa kaupunginkassaan kultakin kerralta, puheenjohtaja neljä sekä jäsen ja varajäsen kaksi markkaa. Tuollaisen sakon kantaa ja tilittää lautakunnan sihtööri.

6 §. Majoituslautakunnan asiat esittelee puheenjohtaja ja päätöksiin tulee, paitsi häntä, kahden jäsenen tahi varajäsenen ottaa osaa. Erimielisyyden ilmaantuessa ratkaistaan asia avonaisella äänestyksellä, niinkuin yleinen laki riita-asioista säättää.

Asiaan, joka voi tuottaa erinomaista hyötyä tai vahinkoa yksityisesti majoituslautakunnan jäsenelle tai jollekin, johon hän on sellaisessa sukulaisuus- tahi lankoussuhteessa, joka on tuomarin jäävi, älköön sellainen jäsen ottako osaa.

Keskusteluista laaditaan lyhyt pöytäkirja, jonka samoin kuin kaikki toimituskirjatkin puheenjohtaja lautakunnan puolesta allekirjoittaa ja sihtööri varmentaa.

Kaupunginvaltuuston ja kaupungin komentajan kanssa on lautakunta välittömässä kirjeenvaihdossa.

7 §. Majoituslautakunnan kokoukset eivät ole julkiset, mutta niissä saa olla saapuvilla kaupunginvaltuuston puheenjohtaja tahi se jäsen, jonka valtuusto on hänen sijaansa valinnut, ja saa sellainen henkilö ottaa osaa keskusteluihin, mutta ei päätöksiin.

8 §. 1 §:ssä mainittua tehtävänsä täyttääkseen on majoituslautakunnan velvollisuus muun muassa:

a) vuosittain viimeistään helmikuun kuluessa laatia sekä kaupunginvaltuuston tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi antaa käypähintoihin perustuva ehdotus siksi rahakorvaukseksi, jonka majoitukseen oikeutetulle saa tarjota asunnon ja luontoisetujen sijasta lähinnä seuraavana vuokravuonna;

b) sittenkun kaupunginvaltuusto on mainitun ehdotuksen hyväksynyt, joutuisasti lähettää kaupungin komentajalle tarpeellinen ote siitä ynnä pyyntö saada hyvissä ajoin ennen ensintulevan vuokravuoden alkua kaikkien niiden henkilöiden ja laitosten luettelo, jotka hänen tietääkseen silloin tulevat vaatimaan kaupungilta majoitusta, ja sen kera sekä hänen lausuntonsa vaatimuksen oikeutuksesta että ilmoitus eri virkatoimien arvosta tai luokasta, niin myös tieto niistä, jotka haluavat luontoismajoitusta, ja niistä, jotka valitsevat siitä määrätyn rahakorvauksen;

c) saatuaan mainitut luettelot ja tiedot sekä tarkoin tutkittuaan esitettyjen majoitusvaatimusten oikeudenmukaisuutta, asiasta päättäen sekä sen mukaisesti vuokrauttaa ja kuntoon panettaa tarpeellinen luku voimassa olevassa majoitusohjesäännössä määrättyä laajuutta olevia huoneistoja sekä pitää huoli vahvistettujen rahakorvausten maksettavaksi osoittamisesta muille majoitukseen oikeutetuille, josta päätöksestä on kohta annettava komentajalle tieto;

d) kun komentajan kautta tulee vuokravuoden kuluessa saapuvalla sotaväelle annettavain majoitusetujen tai korvausten tilaus, tutkia tilauksen oikeutusta ja sitten kirjallisesti ilmoittaa komentajalle, missä määrin vaatimus on eväty tai hyväksytty, sekä jälkimmäisessä tapauksessa joko hankkia majoitus tahi aikansa osottaa rahakorvaus maksettavaksi;

e) kaupunginvaltuuston suostumuksen hankittuaan vuokrauttaa sopiva huoneisto sellaisille sotilashenkilöille, jotka tilapäisesti täällä oleskellessaan virka-asioilla ovat majoitukseen oikeutetut, sekä tilauksesta, harkinnan jälkeen, siihen sijoittaa tuollainen henkilö tai, jos huoneisto jo on käytännössä, hankkia toinen huoneisto siksi kerraksi;

f) hyvissä ajoin ennen kunkin vuosineljänneksen umpeenmenemistä laatia ja rahatoimikamariin maksumääräyksen antamista ja maksun suorittamista varten lähettää sekä majoitukseen oikeutetuille tulevain rahakorvausten ja majoitusrasituksen täyttämiseksi vuokratuista huoneistoista sovittujen vuokrain, että myös lautakunnan toiminnasta johtuvain palkkain ja palkkioiden luettelot kuluneelta vuosineljännekseltä;

g) pitää saatavana tahi hankkia luontoismajoitukseen tavallisissa oloissa tarpeelliset huonekalut, makuuvaatteet ja muut talouskalut sekä pitää luetteloa näistä kapineista ja hoitaa niitä, kun ne eivät ole käytännössä;

h) hyvissä ajoin ennen vuokravuoden alkua rahatoimikamarille oston toimittamista varten ilmoittaa vuokravuoden kuluessa majoituksen täyttämiseen tarpeelliset polttopuu- ja kynttilämäärät lautakunnan hyväksymän kirjallisen tilauksen mukaan vuoden varrella annettaviksi ja, jos tarve vaatii, myös toimitettaviksi kaupungissa oleviin eri huoneistoihin;

i) viivyttelämättä käsitellä kaikki lautakuntaan saapuneet asiat sekä antaa kaupunginvaltuuston vaatimat lausunnot ja, antaessaan ehdotuksen tai asian valtuuston ratkaistavaksi tai pyytäessään määräystä jostakin asiasta, samalla esittää siitä täydellinen lausunto, jonka oheen, siinä tapauksessa että lautakunnassa on ollut erimielisyyttä, on pantava äänestyspöytäkirja;

k) kullakin vuodelta vuosirahasäännössä kaupungin majoituskustannuksia varten olevain eri luokkain liitettäväksi ja yhtäjaksoista luetteloa kaikista lautakunnan samana vuonna päättämistä maksun suorituksista;

l) rahatoimikamariin vuosittain antaa:

1) ennen helmikuun 1 päivää: lähinnä edellisen vuoden menoluettelo kunnan varain yleisiin tileihin liitettäväksi ja sen yhteydessä tarkastettavaksi;

2) ennen kesäkuun umpeen menemistä: lyhyt kertomus lautakunnan toiminnasta viimeksi kuluneena vuonna pantavaksi siihen yleiseen kertomukseen, mikä rahatoimikamarin on ohjesääntönsä 2 §:n mukaan kaupunginvaltuustolle annettava; sekä

3) syyskuun kuluessa: erikoisluettelo lautakunnan toimintaan kuuluvista lähinnä seuraavan vuoden menoista pantavaksi niiden kirjallisten ilmoitusten ja ehdotusten oheen, mitkä rahatoimikamarin on kunnallishallituksesta kaupungissa voimassa olevan asetuksen 58 §:n ja rahatoimiohjesäännön 19 §:n mukaan annettava maistraattiin;

m) tarkoin valvoa, että lautakunnan avuksi asetetut henkilöt kunnollisesti täyttävät tehtävänsä, virheistä ja laiminlyönneistä antaa syylliselle varotus sekä, jos tämä virhettään jatkaa tahi jos raskaanlainen hairahdus tehdään, pidättää vianalain toimestaan ja sen ohessa antaa asia lautakunnan vaatimuksen kera kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi, jonka

on, sittenkun vianalaiselle on varattu tilaisuus selityksen antamiseen, ratkaistava, onko syyllinen ainiaaksi vai joksikin ajaksi toimestaan erotettava palkkionsa tai jonkin osan siitä menettämällä, ja myös, kun kaupungille on tuotettu vahinkoa, onko vahingonkorvausta vaadittava vai ei.

9 §. Majoituslautakunnan puheenjohtaja, joka erittäin on vastuunalainen asiain esitlemisestä ja päätösten toimeenpanemisesta ja jonka pitää päivittäin määräaikana olla tavattavana lautakunnan virkahuoneessa, saa vuotuisen palkkion, jonka kaupunginvaltuusto määrää.

Puheenjohtajan on katsottava, että lautakunnan pöytäkirjat ja vuokravälikirjat kunnollisesti laaditaan sekä sen rahatoimikamariin osottamat maksumääräykset, kirjeet ja muut toimituskirjat joutuisasti ja oikein perille saatetaan tai lähetetään, että tarpeelliset huoneistot ajallansa vuokrataan ja irtisanotaan sekä, milloin niin on määrätty, kalustolla varustetaan, niin myös että majoitukseen oikeutetuille toimitetaan heille tulevat polttopuut ja kynttilät.

Puheenjohtajan tulee lisäksi, kun tilapäinen majapaikka tilataan matkustaville sotilashenkilöille aikana, jolloin lautakunta ei muutoin kokoonnu, yksin tarkastaa tilaukset ja, jos näiden oikeudenmukaisuus on epäilemätön, osottaa huoneita sitä varten vuokratusta huoneistosta, mutta muussa tapauksessa joutuisasti kutsua lautakunta koolle ja jättää asia sen ratkaistavaksi.

Mitä tässä on sanottu puheenjohtajasta, koskee hänen poissaollessaan satunnaista puheenjohtajaa, jos sellainen on valittu, mutta muutoin ensimmäistä jäsentä.

10 §. Kaikesta tappiosta ja vahingosta, minkä majoituslautakunta tahallisesti tahi huolimattomuudellaan tai ilmeisellä laiminlyönnillään tuottaa kunnalle, vastatkoot ne jäsenet, jotka ovat siihen olleet osallisina.

11 §. Majoituslautakunnan sihteerin on pidettävä sen diarit ja pöytäkirja, joka viimeksi mainittu on lähinnä seuraavassa kokouksessa tarkistettavaksi julkiluettava, sekä huollettava kaikki toimituskirjat, niin päätetyt kuin muutenkin pyydetty pöytäkirjanotteet, ja myös lähtevät kirjeet, jotka kirjekuittikirjaan merkittyä lähetetään perille lautakunnan vahtimestarilla.

Lautakunnan määräyksestä on sihteeri myös velvollinen laatimaan 8 §:n f) momentissa mainitut vuosineljänneslistat, pitämään saman pykälän k) momentissa säädettyä luetteloa sekä laatimaan l) momentissa mainitun kertomuksen ja ehdotuksen.

12 §. Majoituslautakunnan majoitusmestarin tulee kunakin arkipäivänä vähintään yhtenä tai kahtena lautakunnan määräämänä tuntina, josta on komentajalle kirjelmällä sekä yleisölle oveen naulatulla julkipanolla ja sanomalehdissä julkaistulla kuulutuksella ilmoitettava, oleskeltava lautakunnan virkahuoneessa vastaanottaakseen saapuvia kirjelmia ja suullisia ilmoituksia sekä joutuisasti esitelläkseen ne puheenjohtajalle, niin myös häneltä saadakseen määräyksiä majapaikkain vuokraamiseen ja osottamiseen sekä tarpeellisten tietojenkin hakimiseen ynnä muuhun nähden.

Sitäpaitsi on majoitusmestarin velvollisuus:

pitää kunnan majoituskapineiden luetteloa ja hoitaa niitä sekä tehdä esitys kelpaamattomiksi käyneiden tai tarpeettomain esineiden myymisestä ja toisten hankkimisesta;

niinikään pitää kaikkien majoitusta varten vuokrattujen huoneistojen luetteloa, jossa mainitaan vuokramäärät sekä milloin ja mihin tarkoitukseen ne ovat olleet käytettäviksi luovutetut; niin myös

olla saapuvilla lautakunnan kokouksissa antaakseen tietoja ja vastaanottaakseen määräyksiä.

13 §. Koska sotilasmajoitus, voimassaolevan majoitusohjesäännön 1 §:n mukaan, on toimitettava valtion kustannuksella kruunun rakennuksissa, mutta ainoastaan siinä tapauksessa että niitä ei ole käytettävänä on välittömästi maan asukasten huollettava, on majoituslautakunnan velvollisuus, kun tuollaisia rakennuksia tai niiden osia tässä kaupungissa lautakunnan tieton on joutilaina tai käytetään muihin tarkoituksiin, sillä aikaa kun kuntaa rasitetaan majoituksella, ilmoittaa asiasta kaupunginvaltuustolle sekä ehdottaa toimenpidettä sen oikaisemiseksi.

14 §. Siinä majoitusohjesäännön 13 §:ssä mainitussa tapauksessa, että niin suuri sota-voima kulkee kaupungin läpi tahi majoitetaan tähän kaupunkiin, ettei säädettyä määrää huoneita eikä muita huoneistoja ja tarvikkeita voida aikaansaada tuottamatta mainittavaa hankaluutta asukkaille itselleen, pitää majoituslautakunnan, jos aika sallii, antaa asia täydellisen lausunnon ja ehdotuksen kera kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi, mutta jos suurempaa joutuisuutta kohdassa tai toisessa on tarpeen, saa lautakunta oman harkintansa mukaan menetellä sen mukaisesti mitä mainitussa pykälässä säädetään.

15 §. Lautakunnan ehdotuksesta ja muutoinkin päättää kaupunginvaltuusto tähän johtosääntöön tehtävistä muutoksista.

16 §. Tämä johtosääntö on voimassa helmikuun 1 p:stä 1878, jolloin majoituskomitealle helmikuun 24 päivänä 1814 annettu johtosääntö lakkaa olemasta voimassa.

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto myöhemmin päätti ¹⁾ maistraatin välityksellä saattaa hyväksymänsä johtosäännön jäljennöksenä läänin kuvernöörin tietoon.

Ehdotus uudeksi satamajärjestykseksi. Maistraatin laatiman ehdotuksen kaupungin uudeksi satamajärjestykseksi kaupunginvaltuusto oli vuonna 1877 lähettänyt ²⁾ valiokunnan tarkastettavaksi.

Vuonna 1878 antamassaan mietinnössä ³⁾ valiokunta esitti kaupunginvaltuustolle uuden satamajärjestysehdotuksen, johon liittyivät seikkaperäiset perustelut. Tätä ehdotusta laatiessaan valiokunta oli ottanut huomioon eräitä kaupungin vanhinten jo vuonna 1873 ja laivapäällikköyhdistyksen vuonna 1877 maistraatin ehdotusta vastaan kohdistamia huomautuksia sekä erään rahatoimikamarin jäsenen valiokunnan anomuksesta yksityisesti laatiman uuden satamajärjestyksen ehdotuksen. — Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ eräin vähäisin muutoksin valiokunnan ehdotuksen. Sen ohessa valtuusto päätti lähettää ehdotuksen senaatin talousosaston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi huomauttaen, että hyväksytty satamajärjestys kosketteli eräitä kaupungin voimassa olevan poliisijärjestyksen säännöksiä.

Ilmoitus uuden satamajärjestyksen vahvistamisesta ei saapunut kertomusvuoden kuluessa.

Kaasuvalaistusosakeyhtiön kanssa käydyt neuvottelut. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1877 antanut ⁵⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi koettaa saada kaupungin vuonna 1860 Kaasuvalaistusosakeyhtiön kanssa tekemän sopimuksen muutetuksi kaupungille edullisemmaksi siten, että kaupungin kaasujohtoverkon säännöllinen, nopeampi kehitys kävisi mahdolliseksi. Tämän johdosta kamari oli yhtiöltä tiedustellut, suostuiko se alentamaan sille sopimuksessa kaasuputkiverkon määrätystä laajentamisesta taatun nettovoiton 10:stä esim. 6 %:iin. Tämän ehdotuksen yhtiö kuitenkin yhtiökokouksessaan oli hylännyt. Sitävastoin yhtiö oli tarjoutunut, jos kaupunki suoritti määrätyn osan, esim. 50 %, 13 uuden lyhdyn asettamiseksi paraikaa tekeillä olevan putkiverkon laajentamistyön aiheuttamista kustannuksista, tämän laajennuksen osalta luopumaan sopimuksessa määrätystä takuusta ehdoin, että putkijohto jäi yhtiön omaisuudeksi. Selostaen kaupunginvaltuustolle kaasuvalaistusosakeyhtiön kanssa käytyjä neuvottelujaan kamari antoi yhtiön vastaehdotuksen valtuuston ratkaistavaksi, mutta ehdotti puolestaan sen evättäväksi kaupungille epäedullisena. — Asiaa esiteltäessä valtuusto päätti ⁶⁾ olla ottamatta yhtiön tarjousta huomioon.

Uuden palojärjestyksen laatiminen ja ryhtyminen väliaikaisiin toimenpiteisiin tulenvaaran torjumiseksi. Läänin kuvernöörin kaupunginvaltuustolle osoittaman kehoituksen, että valtuusto ottaisi harkittavakseen kaupungin uuden palojärjestyksen laatimisen ja eräiden tulenvaaran torjumista tarkoittavien väliaikaisten toimenpiteiden tarpeellisuuden, valtuusto vuonna 1877 oli lähettänyt ⁷⁾ palotoimikuntaan. Sen johdosta antamassaan lausunnossa palotoimikunta selitti, että sekin puolestaan piti kaupungin palolaitoksen uudelleenjärjestämistä ja uutta palojärjestystä tarpeen vaatimana. Samalla toimikunta ilmoitti, että yksityisten työpajanomistajain kanssa oli tehty sopimus siitä, että heidän palveluksessaan olevat työläiset saivat avustaa palokomennuskuntaa tulipalojen sattuessa, että kaupungin paloruiskua

¹⁾ Valt. pöytäk. 26 p. helmik. 14 §. — ²⁾ Ks. s. 304. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 10.
— ⁴⁾ Valt. pöytäk. 28 p. toukok. 1 §. — ⁵⁾ Ks. s. 303. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 23 p. elok. 10 §.
— ⁷⁾ Ks. s. 305.

varten oli otettu koneenkäyttäjät ja lämmittäjät sekä että oli tehty sopimus riittävän henkilömäärän kanssa, joka oli ottanut tehtäväkseen mainitun ruiskun käytön.

Asiaa vuonna 1878 esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ antaa palo-toimikunnalle tehtäväksi laatia ja lähettää valtuustolle ehdotuksen kaupungin uudeksi palojärjestykseksi sekä lähettää kuvernöörille ilmoituksen niistä toimenpiteistä, joihin toimikunta oli ryhtynyt.

Palopostien järjestämisoikeus. Vesijohtotöiden valvontalautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto toistaiseksi oikeutti²⁾ mainitun lautakunnan v. t. vesijohtohallituksena määräämään, saiko ja millaisin ehdoin tontin alueelle järjestää palopostejä.

Asunto-olojen parantaminen. Terveyslautakunnan kaupunginvaltuustolle osoittamassaan kirjelmässä viitattua lukuisiin puutteellisuuksiin, jotka hygienisessä suhteessa haittasivat kaupungin varattoman väestön asuntoja, valtuusto lähetti³⁾ asian valiokuntaan, joka sai tehtäväkseen ottaa harkittavaksi, mihin toimenpiteihin kaupungin taholta voitiin ryhtyä asutuksen terveydellisten y. m. olojen parantamiseksi, ja joka oikeutettiin ottamaan apujäsenikseen sellaisia kunnan virkailijoita, joiden osanotto asian käsitteilyyn oli tarpeellinen. Valiokunnan jäseniksi valittiin⁴⁾ vtt Heikel, Runeberg ja Malmgren sekä valiokunnan anottua⁵⁾, että siihen valittaisiin myöskin joku lainopillisesti sivistynyt jäsen, lakitieteenkandidaatti W. Eneberg⁶⁾. — Valiokunta ei antanut mietintöä kertomusvuoden kuluessa.

Köyhäinlääkärien väliaikainen johtosääntö. Terveyslautakunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi⁷⁾ lautakunnan laatiman ehdotuksen kaupungin köyhäinlääkärien väliaikaiseksi johtosäännöksi olemaan voimassa, kunnes aluelääkärit oli säädettyä järjestystä noudattaen asetettu.

Johtosääntö, joka terveyslautakunnan tuli toimittaa painosta ruotsin- ja suomenkielisenä, oli sanamuodoltaan seuraava:

Johtosääntö Helsingin kaupungin köyhäinlääkäreille.

1 §. Lääkärien velvollisuutena on maksutta antaa lääkärintoimintaa kaikille niille kaupungin köyhille asujamille, jotka eivät itse voi semmoista hoitoa itselleen kustantaa.

2 §. Lääkärien viranteen suhteen on kaupungin alue jaettu kahteen piirikuntaan, itäiseen ja läntiseen. Piirikuntain rajana on rautatielinja, Rautatietori, Mikaelinkatu, Erottaja, Kolmikulmatori, Ratakatu ja Punavuorenkatu sekä tämän jatko merenrantaan saakka, joten itäiseen piirikuntaan kuuluvat kaikki kartanot, huvilat ja työväenasunnat tämän rajalinjan itä- ja eteläpuolella sekä läntiseen kaikki siitä länteen ja pohjaseen päin olevat.

3 §. Lääkärien pitää asua kunkin piirissäänsä ja joka arkipäivänä määrättyillä ajoilla, vähintäänkin tunti ennen ja tunti jälkeen puolipäivää, olla kodissansa tavattavina. Asunnoistansa ja vastaanottotunneistansa antakoot lääkärit tiedon terveyshoitokunnalle, joka siitä kunakin vuosipuoliskona kuulututtaa sekä kaupungin kirkoissa että sanomalehdissä, ja on, jos lääkärien muutto sillä välin tapahtuu, siitä samalla tavalla yleisölle ilmoitettava.

4 §. Sairaanhoidon toimittamisen tapa ylimalkaan jätetään lääkärien omantunnon ja velvollisuutensa tiedon asiaksi. Pääperusteena olkoon sen suhteen se, että sairaanhoitoa köyhille annetaan parhaasta päästä heidän kotonansa.

Köyhäinlääkäriin pitää muutoin:

a) jos sairaalta kodissansa puuttuu tarpeellinen hoito tahi jos häntä sairauden laatuun katsoen ei saa siellä pitää, ilmoittaman tahi ilmoituttaman häntä sairaanhoitolaitokseen otettavaksi, sekä jälkimmäisessä tapauksessa annettavassa todistuksessa osoittaman syy vaadittuun muuttamiseen;

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 10 §. — ²⁾ S:n 18 p. kesäk. 11 §. — ³⁾ S:n 30 p. huhtik. 14 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. toukok. 24 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. toukok. 4 §. — ⁶⁾ S:n s:n 7 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. huhtik. 12 §.

b) katsoessaan, että lääkkeitä tahi muuta hoitoon tarpeellista on vaivauskassan kustannuksella tilattava, tätä päällekirjoittamalla lääkelistaan eli reseptiin paneman myös sairaan elinkeino, nimi ja asunto; mutta jos ei lääkäri itse kylläksi tiedä sairaan ulkonaisia oloja, niin neuvokoon vaivashoidon asianomaisen piirimiehen luo; ja ainoastaan jos lääkärin mielestä erinomainen joutuisuus on tarpeen, mahtakoon hän ilman semmoista omaa tietoaakin antaa lääkitysmääräyksen vaivauskassan kustannuksella;

c) vaariinottaman säästäväisyyttä, kun määrää lääkkeitä ynnä muuta, mitä sairaanhoitoon kuuluu;

d) tarkastaman apteekeista vaivauskassan kustannuksella annetuista lääkkeistä tulleet rättingit ja ne vaivashoidonjohtokunnalle jättämän ynnä niihin kirjoitetun lausuntonsa kanssa;

e) kaikista piirikunnan köyhistä sairaista, jotka ovat häneltä hoitoa saaneet, tekemän täydellinen päiväkirja eli luettelo hyväksytyn kaavan mukaan ja kultakin kuukaudelta näyttämän se tahi ote siitä terveyshoitokunnalle sekä useamminkin, kun terveyshoitokunta niin vaatii, antaman ilmoite hoidetuista sairaista kuin myös yleisestä terveydentilasta piirikunnassa;

f) mainittavimpia terveyttä koskevia epäkohtia tahi suurempia terveystilan hämmennyksiä piirikunnassa ilmaantuessa viipymättä ilmoittaman niistä terveyshoitokunnan puheenjohtajalle, niin myös tietoonsa saatuaan ilmiselvää lasten pahoinhoitamista ja semmoissa kuolemantapauksissa, jolloin kuolintapaa syystä voi arvella toisen vaikuttamaksi tai epäluonnolliseksi, kiireimmiten antaman siitä tieto kaupungin poliisivirastolle, kirkkoherranvirastolle ja terveyshoitokunnan puheenjohtajalle;

g) helmikuun kuluessa joka vuosi terveyshoitokunnalle antaman kertomus ynnä summittaisen otteen kanssa päiväkirjasta edelliseltä vuodelta.

5 §. Köyhäinlääkäri ei saa kaupungista lähteä hankkimatta siihen terveyshoitokunnan tahi sen puheenjohtajan suostumusta, ja on semmoisessa tapauksessa toinen hyväksytty lääkäri asetettava sillä aikaa virkaa hoitamaan.

6 §. Köyhäinlääkärit ovat vaivashoidonjohtokunnan alituksia jäseniä ja heidän tulee semmoisina olla sen kokouksissa läsnä.

Kaupungin lääkärin oikeus lukea hyväkseen virkavuosia. Terveyslautakunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ hänen Keisarilliselle Majesteetilleen esittää, että paitsi kaupunginlääkäriä sekä kaupungin alue-lääkärit että kaupungin toimeen tilapäistä tarvetta varten otetut lääkärit oikeutettaisiin virkaylennys- ja eläkeoikeuden suhteen sekä ansiomerkkejä hakiessaan lukemaan hyväkseen se aika, jonka he lääkärinammatin harjoittamista varten olivat olleet kaupungin toimessa.

Myöhemmin ilmoitettiin maistraatin välityksellä, että senaatti erään muotovirheen takia ei ollut ottanut kaupunginvaltuuston esitystä käsiteltäväkseen. Tämän johdosta valtuusto päätti²⁾ uudistaa esityksensä säädettyä järjestystä noudattaen, minkä ohessa siinä viitattaisiin myöskin keisarilliseen kirjeeseen joulukuun 5 p:ltä 1865, jotta mikäli mahdollista myöskin virkaa toimittavat lääketieteenkandidaatit saisivat samat edut virkavuosien lukuun nähden. — Asiasta ei annettu päätöstä kertomusvuoden kuluessa.

Järjestyssääntö kaupungin yleisä sairaanhoitoa varten. Kaupunginvaltuuston myönnettyä³⁾ terveyslautakunnan anomukseen saada antaa täydellisen ehdotuksen kaupungin yleisen sairaanhoidon järjestämisestä lautakunta antoi valtuustolle laatimansa ehdotuksen kaupungin yleisen terveydenhoidon järjestyssäännöksi. Ehdotus, joka kaupunginvaltuuston päätöksen⁴⁾ mukaisesti toimitettiin painoon, lähetettiin⁵⁾ lausunnon antamista varten valiokuntaan, johon kuuluivat⁶⁾ vtt Liljenstrand ja Brummer sekä lääkintöneuvos J. A. Florin, minkä ohessa vaivashoidonjohtokuntaa kehoitettiin antamaan asiasta lausunto suoraan valiokunnalle. — Lausunnot eivät saapuneet valtuustolle kertomusvuoden kuluessa.

¹⁾ Valt. pöytäk. 18 p. kesäk. 12 §. — ²⁾ S:n 29 p. lokak. 7 §. — ³⁾ S:n 1 p. huhtik. 12 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. lokak. 17 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. marrask. 2 §. — ⁶⁾ S:n s:n 10 §. —

Kuumesairaalan johtokunnan lakkauttaminen. Kuumesairaalan johtokunnan ja terveyslautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ vapauttaa mainitun johtokunnan tehtävästään ja terveyslautakunnan uuden johtosäännön ²⁾ mukaisesti siirtää johtokunnan tehtävät mainitulle lautakunnalle.

Lausunto kuumesairaalan tarkoituksesta. Pääasiallisesti talousarviovaliokunnan tekemän ehdotuksen ³⁾ mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ vuoden 1879 talousarvion järjestelyn yhteydessä terveyslautakunnalle lähetettävässä kirjelmässä nimenomaan korostaa, että kuumesairaala oli tarkoitettu äkillisten, erittäinkin kulkutaudinluontoisten ja tarttuvien sairauden tapausten hoitoa varten sekä että kaupunginvaltuusto, vaikkakin se varataksien varoja epäsäännöllisiäkin terveysoloja varten oli merkinnyt mainitun vuoden menosääntöön määrärahan päivittäin keskimäärin 25 sairaan ruokaa varten, otaksui tämän keskimäärän säännöllisissä oloissa osoittautuvan paljoa pienemmäksi.

Kertomus kansakoulujen toiminnasta lukuvuonna 1876—77. Kansakoulujohtokunta lähetti kaupunginvaltuustolle kansakoulutarkastajan kertomuksen kaupungin kansakoulujen toiminnasta lukuvuonna 1876—77 sekä oman lausuntonsa, jossa johtokunta m. m. lausui toivomuksen, että hankittaisiin eri huoneistot pyhäkoulun kummallekin osastolle. Asia ei aiheuttanut ⁵⁾ kaupunginvaltuuston taholta muuta toimenpidettä kuin että kertomus päätettiin painattaa sekä suomen- että ruotsinkielellä.

Kansakoulujen uusi ohjesääntö. Kaupunginvaltuuston vuonna 1876 kaupungin kansakoulujen ohjesääntöä tarkastamaan asettama ⁶⁾ valiokunta antoi vuonna 1878 mietintönsä ⁷⁾, joka sisälsi yksityiskohtaisesti perustellun ehdotuksen kansakoulujen uudeksi ohjesäännöksi sekä ehdotuksen mainittujen koulujen opettajiston ja muiden palkannauttijain palkkaussäännöksi. Valtuusto lähetti ⁸⁾ mietinnön lausunnon antamista varten kansakoulujohtokuntaan. Tämän sen jälkeen lähetettyä sekä oman lausuntonsa että opettajakunnan antaman lausunnon asiasta valtuusto päätti ⁹⁾, että mainitut asiakirjat ¹⁰⁾ painatettaisiin ja senjälkeen esiteltäisiin valiokunnan mietinnön yhteydessä. — Esittely ei kuitenkaan tapahtunut kertomusvuoden kuluessa.

Kansankirjaston kirjavaraston inventlaus. Kansankirjaston ja lukusalin toimikunnan anomuksesta kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ valita kaksi henkilöä yhdessä toimikunnan jäsenten ja varajäsenten kanssa toimittamaan kirjaston kirjavaraston inventtauksen sekä valitsi ¹²⁾ näiksi filosofianmaisteri K. F. J. Schaumanin ja lakitieteentohtori W. Lavoniuksen. Inventtauksen tapahduttua toimikunta anoi valtuustolta itselleen ja kirjastonhoitajalle valtuutusta kaikkien niiden kirjojen poistamiseen kirjastosta, jotka eivät enää olleet käyttökelpoisissa kunnossa, ja ehdotti, että kokonaan uusi luettelo laadittaisiin kirjastosta. Valtuusto myöntyi ¹³⁾ tähän anomukseen.

Lausunto rakennusjärjestyksen soveltamisesta. Läänin kuvernöörin vaadittua kaupunginvaltuustolta lausuntoa arkkitehti C. Th. Höijerin y. m. kuvernöörille osoittamasta kirjelmästä, joka sisälsi kaupungin voimassa olevan rakennusjärjestyksen tulkintaa ja soveltamista koskevia huomautuksia, valtuusto päätti ¹⁴⁾ lausuntoehdotuksen laatimista varten lähettää asian valiokuntaan,

¹⁾ Valt. pöytäk. 1 p. huhtik. 12 §. — ²⁾ Ks. s. 306. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 20. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 27 p. jouluk. 6 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. huhtik. 18 §. — ⁶⁾ Ks. s. 195. — ⁷⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 16. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 23 p. elok. 1 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. marrask. 7 §. — ¹⁰⁾ Painetut ilman numeroa. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. 18 p. kesäk. 16 §. — ¹²⁾ S:n s:n 19 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. syysk. 12 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. marrask. 5 §.

johon kuuluivat ¹⁾ laamanni A. F. Jansson, kaupungininsinööri H. Th. Tallqvist ja arkkitehti Höijer. — Valiokunta ei antanut ehdotustaan kertomusvuoden kuluessa.

Lausunto Tähtitorninvuoren viereisen alueen rakennuskiellosta. Senaatti vaati maistraatin välityksellä kaupunginvaltuuston lausuntoa ajokalutehtailija A. W. Winqvistin anomuksesta saada rakentaa yksikerroksisen puurakennuksen VII kaupunginosan korttelissa n:o 100 Vuorimiehenkadun varrella olevan tontin n:o 2 Tähtitorninvuorta vastassa olevalle rajaviivalle ja läänin kuvernööriin sen yhteydessä tekemästä esityksestä, että keisarillisessa käskykirjeessä vuodelta 1846 annettu kielto, jonka mukaan tulisijallisia rakennuksia ei saanut rakentaa sille lisämaalle, joka Tähtitorninvuoresta oli annettu puheena olevan korttelin tonteille, kumottaisiin. Lähetettyään ²⁾ asian rahatoimikamariin kehoittaen tätä hankkimaan siitä lausunnon kaupungininsinööriltä ja antamaan sen ynnä oman lausuntonsa kaupunginvaltuustolle valtuusto päätti ³⁾ annettujen lausuntojen mukaisesti ja myöskin maistraatin asiasta antaman lausunnon mukaisesti omassa lausunnossaan puoltaa kyseisen kiellon kumoamista.

Rakennuskonttorin johtosääntö. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1877 lähettänyt ⁴⁾ rahatoimikamarin laatiman kaupungin rakennuskonttorin ensimmäisen osaston johtosääntöehdotuksen valiokuntaan, jonka tuli laatia se eräiltä osilta uudestaan. Vuonna 1878 antamassaan mietinnössä ⁵⁾ tämä valiokunta huomautti m. m., että rakennuskonttorin jakaminen kahteen osastoon ei vielä tuntunut tarpeen vaatimalta, että varastonhoitajan ja konttorin kirjanpitäjän toimet sopivasti voi yhdistää sekä että konttorin palvelukseen ei olisi otettava vakinaista rakennusmestaria, vaan kaupungininsinööri oikeutettava ottamaan rakennusmestareita, yhden tai useampia ja niin päteviä kuin tekeillä olevat työt vaativat. Yhdistetty varastonhoitajan- ja kirjanpitäjän toimi olisi rahatoimikamarin täytettävä, ja sen ohjesääntöön olisi tehtävä tästä aiheutuva muutos. Valiokunta esitti valtuustolle laatimansa ehdotuksen koko rakennuskonttorin johtosäännöksi tehtyään siihen edellä mainittujen lisäksi erinäisiä muita vähäisempiä muutoksia, ja ehdotti sen ohessa, että valtuusto senaatin talousosastolta anois vahvistusta johtosääntöehdotuksen hyväksymisen edellyttämälle rahatoimikamarin voimassa olevan ohjesäännön 7 ja 8 §:n muutokselle.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto eräin muutoksin hyväksyi ⁶⁾ valiokunnan laatiman rakennuskonttorin johtosääntöehdotuksen. Tällöin hylättiin m. m. valiokunnan ehdotus, että rahatoimikamari valitsisi varastonhoitaja-kirjanpitäjän, minkä johdosta myöskin kamarin ohjesäännön muuttamista koskeva ehdotus raukesi.

Siten hyväksytty johtosääntö oli sisällykseltään seuraava:

Helsingin kaupungin rakennuskonttorin johtosääntö.

1 §. Rakennuskonttorin toimena on rahatoimikamarin valvonnan alaisena hoitaa kaupungin kiinteätä omaisuutta ja panna se luetteloon, valmistella ja suorittaa sen rakennus- ja muut työt, hoitaa näihin tarkoituksiin tarpeellista tarveaine- ja työkaluvarastoa sekä muuten noudattaa niitä määräyksiä ja suorittaa ne tehtävät, jotka rahatoimikamari sille antaa.

¹⁾ Valt. pöytäk. 20 p. jouluk. 8 §. — ²⁾ S:n 19 p. marrask. 5 §. — ³⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 §. — ⁴⁾ Ks. s. 312. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 2. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 29 p. tammik. 1 §.

2 §. Rakennuskonttorin esimiehenä on kaupungininsinööri, joka nimitetään rahatoimikamarin voimassa olevassa ohjesäännössä säädetyllä tavalla. Hänen ei ole lupa pitää muuta virkaa eikä käyttää kaupungin tehtäviin tarpeellista aikaansa muihin toimiin. — Hänen tulee rahatoimikamarin katsoessa sen tarpeelliseksi kutsuttuna antaa kamarille tietoja rakennuskonttorin hoitoon kuuluvista asioista. — Hänen asiananaan on myöskin ilman kutsua kirjallisesti tai suullisesti tehdä kamarille esityksiä ja ehdotuksia kaikesta, mitä hänen toimialaansa kuuluu ja mikä voi olla kaupungille hyödyksi.

Kaupungininsinöörille osoitettujen palkkaetujen lisäksi hänellä on oikeus kantaa toimituskirjain lunastusta eräistä toimituksista vahvistetun tai vastedes vahvistettavan taksan mukaan.

3 §. Kaupungininsinöörin apulaiseksi kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin ehdotuksesta asettaa insinöörin, jonka velvollisuutena ensi sijassa on huolehtia kaupungin vesijohdon hoidosta, kirjanpitäjän, joka samalla on varastonhoitaja, puutarhurin ja metsänvar-tijoita. Rahatoimikamarin ehdotus taseuraa kaupungininsinöörin asiasta antama lausunto.

Kaupungininsinöörin asiana on hyväksyttyjen kustannusarvioiden tai muuten vahvistettujen perusteiden mukaisesti ottaa toimeen töiden suorittamista varten tarpeelliset rakennusmestarit, työnjohtajat ja työntekijät.

4 §. Edellä olevien yleisten määräysten mukaisesti on kaupungininsinöörin velvollisuutena erittäinkin:

- a) laatia kaupungin järjestelyä ja muita töitä koskevat piirustukset ja ehdotukset sekä määräysten mukaisesti suorittaa kaikki kaupungin työt;
- b) pitää kaupungin tonttikirjaa ja antaa siitä todistuksia sekä rahatoimikamarin tai maistraatin määräyksestä suorittaa ne tehtävät, joita kaupungin rakennusjärjestys aiheuttaa;
- c) ottaa osaa kaupungin maata ja kiinteistöjä koskeviin katselmustoimituksiin sekä pitää pöytäkirjaa näissä toimituksissa;
- d) laatia ja täydentää kaupungin kartastoa ja erittäinkin kaupungin huvilain ja muiden maatilusten karttoja;
- e) hoitaa ja luettelemaan panna rakennuskonttorille kuuluvat kartat;
- f) huoltaa tarpeellisten tarveaineiden ja työkalujen ostoa;
- g) laatia päivätyö- ja urakkalistasä sekä tarkastaa saapuneet laskut;
- h) katsoa, että kaupungin rakennuksissa, katuosissa, kaivoissa, rantasilloissa, teissä ja viertoteissä y. m. huomatu tilapäiset puutteellisuudet joutuisasti korjataan;
- i) valvoa yksityisten talonomistajain töitä katujen kiveämiseksi ja parantamiseksi taikka vierärikanavain johtamiseksi kadun alle, niin että ne suoritetaan oikealla tavalla;
- k) pitää silmällä, että kirjanpitäjä ja muut rakennuskonttorin palveluksessa olevat henkilöt täyttävät velvollisuutensa;
- l) vuosittain syyskuun kuluessa antaa rahatoimikamarille ehdotus seuraavana vuonna tarpeellisista töistä niihin kuuluvine kustannusarvioineen ja erityisissä tapauksissa tarpeellisine piirustuksineen;
- m) joka kuukaudelta lähettää rahatoimikamariin oikeaksi todistamansa tilinpäätösraportti; sekä
- n) vuosittain helmikuun kuluessa päättää konttorin tilit sekä kesäkuun kuluessa antaa rahatoimikamarille täydellinen selonteko lähinnä edellisen vuoden töistä.

5 §. Kirjanpitäjän velvollisuutena on pitää niitä kirjoja ja luetteleja sekä toimittaa ne laskemat, jotka kuuluvat konttorin hallintoon, kirjoittaa ne todistukset, katselmuskirjat ja lausunnot, jotka kaupungininsinöörin tulee antaa, hoitaa ja viedä kirjoihin konttorin tarveaine- ja työkalujen varasto sekä muuten suorittaa ne tehtävät, joita rahatoimikamari tai kaupungininsinööri hänelle kohtuudella määräävät.

6 §. Puutarhurin tehtävänä on laatia ehdotuksia ja kustannusarvioita uusia istutuksia ja puutarhalaitteita varten, suorittaa siitä johtuvat työt, hoitaa ja suojella kaikkia kaupungin omassa hoidossa olevia tällaisia laitteita ynnä niihin kuuluvaa irtaimistoa, valvoa, että kaupungin maan vuokraajat ja muut yksityiset henkilöt täyttävät sitoumuksensa istutuksiin ja muuhun nähden, mikä puutarhurin ammattiin kuuluu, yhdistellä hänen johdossaan tuoritettavista töistä annettui päivätyö- ja muut tarpeelliset listat sekä huolellisesti tehdä sili hallinnostaan ja vuosittain antaa siitä rahatoimikamarille täydellinen kertomus sekä muuten täyttää, mitä hänen toimekseen määrätään.

7 §. Metsänvartijan tulee valppaasti pitää silmällä, että kaupungin metsät rauhoitetaan sekä että sen alaisten tilusten vuokramiehet eivät mene oikeuksiansa ulkopuolelle eivätkä laiminlyö velvollisuuksiaan heidän haltuunsa annettuun metsämaahan nähden. Rikkomukset tässä suhteessa ilmoitetaan rahatoimikamarille siihen toimeenpiteeseen ryhtymistä varten, johon aihetta saattaa olla.

8 §. Rakennuskonttori pidetään yleisölle avoinna kaikkina arkipäivinä klo 10:stä —2:een päivällä sekä sitäpaitsi, kun töiden kulku sitä vaatii, myöskin sopivana aikana ilta-päivällä.

Kaupunginpuutarhurin asema. Vuoden 1879 talousarvion järjestelyn yhteydessä kaupunginvaltuusto talousarviovaliokunnan ehdotuksesta ¹⁾ päätti ²⁾ lähettää rahatoimikamarille kehoituksen, vaan ettei se enää uskoisi kaupungin yleisten töiden suorittamista suoraan v. t. kaupunginpuutarhurille, vaan ainoastaan kaupungininsinöörille, jonka rakennuskonttorin päällikkönä ensi sijassa tuli vastata näiden töiden suorituksesta.

Katujen puhtaanapidon ottaminen kaupungin tehtäväksi. Rahatoimikamari ilmoitti, että kamarissa oli pantu vireille kysymys, olisiko kaupungin luopuen urakkajärjestelmästä itse otettava hoidettavakseen kaupungin torien, aukioiden ja kadunosain puhtaanapito tai ainakin joksikin tai joiksikin vuosiksi tätä kokeiltava. Antaen asian kaupunginvaltuuston tutkittavaksi kamari ilmoitti kuitenkin vuoden ajaksi marraskuun 1 p:stä lukien tarjonneensa mainitun puhtaanapidon urakalle, kuitenkin ehdoin, että kamari saatuaan tiedon valtuuston asiassa tekemästä päätöksestä sai antaa lausunnon huutokaupassa tehtyjen tarjousten hyväksyttävyydestä. Samalla kamari lähetti valtuustolle talonomistaja M. Stigellin y. m. tekemän esityksen, että kaupungin katujen puhtaanapito annettaisiin vaivaistalon hoidokkien tai palolaitoksen konstaapelin hoidettavaksi, jolloin myöskin olisi käytettävä joitakin palolaitoksen hevosia. Kamari oli kuitenkin ehdottanut tämän esityksen evättäväksi. Kamarin esitykseen liittyi kolme asiaa koskevaa lausuntoa, jotka kaupungininsinööri, poliisikamari ja valvahoitojohtokunta olivat antaneet.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että kyseinen puhtaanapito jatkuvasti annettaisiin urakalle vuodeksi eteenpäin marraskuun 1 p:stä lukien, mutta artoi samalla valiokunnalle, johon myöskin talonomistaja Stigellin y. m. lausunto lähetettiin, tehtäväksi tarkemmin valmistella kysymystä kaupungin katujen puhtaanapidon järjestämisestä uudella tavalla. Tämän valiokunnan jäseniksi valittiin ⁴⁾ vtt Brummer, Tallgrén ja Malmgren.

Sakko makkien ja vedenheittolaitosten likaamisesta. Kaupungininsinöörin ehdotuksesta ⁵⁾, johon talousarviovaliokunta oli yhtynyt, kaupunginvaltuusto vuoden 1879 talousarvion järjestelyn yhteydessä päätti ⁶⁾ kehoittaa maistraattia koettamaan hankkia läänin kuvernöörille sellaisen lisäyksen voimassa olevaan poliisijärjestykseen, että sopiva sakko säädettäisiin kaupungin yleisten makkien ja vedenheittolaitosten likaamisesta.

Pormestarien, raatimiesten ja maistraatinsihteerin vaalitavan muuttaminen. Kaupunginvaltuustolle annetussa aloitteessa vt Lagerborg ehdotti, että valtuusto anois maistraatilta, että kuulutettaisiin yleinen raastuvankokous, jonka tuli ottaa harkittavakseen, eikö pormestarien ja raatimiesten vaalissa noudatettavaa järjestystä olisi muutettava. Sen jälkeen kun vakinainen valmisteluvaliokunta, johon valtuusto ensiksi oli asian lähettänyt ⁷⁾, oli ilmoittanut ⁸⁾ toistaiseksi lykänneensä sen käsittelyn siihen katsoen, että maistraatti oli antanut asiaa koskevan esityksen hallitukselle, senaatti vaati valtuustolta lausuntoa mainitusta esityksestä. Tämä päättyi anomukseen, että kaupungin kunnallisista vaaleista voimassa olevaa vaalijärjestystä vastedes sovellettaisiin pormestarin-, raatimiehen- ja maistraatinsihteerinvirkoja täytettäessä ja äänet tällöin laskettaisiin niin kuin uudessa kunnallisasetuksessa raastuvankokouksesta säädettiin. — Asian siten jouduttua uuteen vaiheeseen valtuusto lähetti ⁹⁾ sen tätä varten asetettuun uuteen valiokuntaan, johon kuului-

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 20. — ²⁾ Valt. pöytäk. 27 p. jouluk. 6 §. — ³⁾ S:n 24 p. syysk. 3 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. lokak. 10 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 20. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 28 p. jouluk. 1 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. helmik. 13 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. huhtik. 19 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. huhtik. 13 §.

vat¹⁾ vtt Lagerborg, Dalström ja Ignatius. Valiokunta laati sen jälkeen lausuntoehdotuksen, jossa tuotiin julki valtuuston ehdoton yhtyminen maistraatin esitykseen, ja tämän ehdotuksen valtuusto sellaisenaan hyväksyi²⁾.

Apulaiskaupunginvoutien asettaminen. Maistraatin esityksestä kaupunginvaltuusto päätti³⁾ valtuuttaa maistraatin ulosmittaus- ja muita ulosotto-tehtäviä varten asetettujen kolmen kaupunginvoudin lisäksi olosuhteiden mukaan ottamaan toimeen verojäämien perimistä varten yhden tai kaksi apulaiskaupunginvoutia, joiden siltä kuukaudelta tai niiltä kuukausilta, joiksi heidät tarvittiin, tuli saada sama palkkio kuin vakinaisten kaupunginvoutien.

Salamakonttorin virkain täyttäminen. Uuden satamajärjestyksen hyväksymisen⁴⁾ yhteydessä kaupunginvaltuusto sen valiokunnan⁵⁾ ehdotuksesta⁶⁾, joka oli laatinut satamajärjestysehdotuksen, päätti⁷⁾, että silloinen satamamestari satamajärjestyksen tultua voimaan ilman hakemusta siirtyisi ehdotuksessa olevan satamakapteenin paikalle, että rahatoimikamari viipymättä julistaisi satamamestarinviran avoimeksi sekä että satamajärjestykseen merkityt uudet vahtimestarin- ja satamakonstaapelinvirat täytettäisiin tarpeen mukaan, niinkuin siitä satamajärjestyksessä oli säädetty.

Kaupunginlääkärinviran täyttäminen. Saadessaan ilmoituksen, että läänin kurvernöörin kaupunginvaltuuston hyväksymälle terveyslautakunnan johtosäännölle⁸⁾ antama vahvistus oli saanut lain voiman, valtuusto päätti⁹⁾ kehoittaa maistraattia ryhtymään toimenpiteihin kaupunginlääkärinviran täyttämiseksi.

Köyhäinlääkärinvirkain hoitaminen. Terveyslautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto päätti¹⁰⁾ lykätä molempien aluelääkärinvirkain avoimeksi julistamisen, kunnes oli ehditty laatia täydellinen ehdotus kunnan julkisen sairaanhoidon järjestämisestä. Valtuusto hyväksyi samalla ne sopimukset, jotka lautakunta oli tehnyt itäisen ja läntisen piirin köyhäinlääkärinvirkain silloisten haltijain lääketieteentohtori J. A. Florinin ja lääketieteellisensiaatti H. Ö. L. Holstin kanssa siitä, että nämä jäisivät mainittuihin virkoihin heille aikaisemmin myönnettystä palkkioista, 2,400 markasta vuodelta, kunnes aluelääkärinvirat vakinaisesti täytettiin, oikeuttaen lautakunnan siinä tapauksessa, että virat sillävälillä joutuivat avoimiksi, samoin ehdoin väliaikaisesti ottamaan päteviä henkilöitä köyhäinlääkärinvirkoja hoitamaan.

Kansankirjaston kirjastonhoitajan vaali. Kansankirjaston kirjastonhoitajan vaalissa kaupunginvaltuusto valitsi¹¹⁾ tähän toimeen yliopistonkirjaston amanuenssin filosofianmaisteri G. V. Vaseniuksen, jota kansankirjaston ja lukusalin toimikunta oli tähän virkaan nimitettäväksi puoltanut¹²⁾.

Majoituslautakunnan majoitusmestarin valitseminen. Majoituslautakunnan ehdotuksesta¹³⁾ kaupunginvaltuusto valitsi¹⁴⁾ lautakunnan majoitusmestariksi avustavan majoitusmestarin K. V. Margelinin.

Apulaisinsinöörin ottaminen vesijohtohallitukseen. Vesijohtotöiden valvontalautakunnan esityksestä ja rahatoimikamarin asiaa puollettua kaupunginvaltuusto päätti¹⁵⁾ valtuuttaa vesijohtohallituksen toistaiseksi ottamaan insinööri J. Forsmanin apulaisinsinööriksi, jonka tuli valvoa Neptun-yhtiölle

¹⁾ Valt. pöytäk. 30 p. huhtik. 19 §. — ²⁾ S:n 28 p. toukok. 10 §. — ³⁾ S:n 16 p. huhtik. 6 §. — ⁴⁾ Ks. s. 404. — ⁵⁾ S:n s. 304. — ⁶⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 10. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 28 p. toukok. 1 §. — ⁸⁾ Ks. s. 306. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 11 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. huhtik. 12 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. huhtik. 3 §. — ¹²⁾ S:n 1 p. huhtik. 17 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. helmik. 11 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. maalisk. 4 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. lokak. 6 §.

uskottua vesijohdon käyttöä, tarkastaa vesijohtoja ja valvoo vedenkulutusta, toimittaa vedenkulutusmaksujen veloitus, valvoo sattuneiden putkenmurtumien tai muiden vesijohdossa ilmenneiden vikojen korjauksia y. m., 300 markan kuukausipalkkiosta syyskuun 1 p:stä lukien, jolloin hänen toimensa vesijohtotöiden tarkastavana insinöörinä¹⁾ lakkasi.

Virkavapaus. Kaupunginvaltuuston sihteerille lakitieteenkandidaatti K. Th. Wegeliukselle myönnettiin²⁾ anomuksestaan virkavapautta syyskuuksi ja hänen sijaisekseen määrättiin lakitieteenkandidaatti T. J. Aminoff.

Majoitusasian johdosta esitelty valitus. Läänin kuvernööri oli antamallaan tuomiolla hyväksynyt ne valitukset, jotka Viaporin jalkaväkidivisionan esikunta ja Suomen sotilaspiirin esikunta olivat hänelle esittäneet majoituslautakunnan päätöksestä olla maksamatta majoitusetuja divisionanpäällikölle, kenraaliluutnantti Jankoffskylle, v. t. esikuntapäällikölle, everstiluutnantti Drakelle, esikuntakapteeni Jerominille, luutnantti Rachmanoffille, Viaporin puolustuksen esikunnan vanhimmalle adjutantille, esikuntakapteeni Schipovalnikoffille ja mainitun esikunnan kirjanpitäjälle Sorkinille. Tämän johdosta majoituslautakunta alisti valtuuston ratkaistavaksi, oliko kuvernöörin päätöksestä valitettava ja tällöin huomautettava, että lautakunnalla oli ollut aihe voimassa olevan majoitusohjesäännön 14 ja 38 §:n määräyksen soveltamiseen, koska ne esikunnat, joiden palveluksessa edellä mainitut henkilöt olivat olleet, osin olivat lakkautetut sekä koska nämä henkilöt eivät olleet olleet tilapäisesti komennettuina virantoimitusta varten, vaan nimitetyt uusiin virkoihinsa. — Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti³⁾ myöntyen lautakunnan esitykseen antaa rahatoimikamarille tehtäväksi korkeasta asianomaisesta paikasta anoa, että kuvernöörin tuomio kumottaisiin.

Kaivopuiston valaistus. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1877 evännyt⁴⁾ useiden Kaivopuiston itäisen huvila-alueen huvilain haltijain anomuksen valaistuksen ja poliisivartioinnin järjestämisestä mainitulle alueelle. Haki-jain valitettua tästä päätöksestä läänin kuvernöörille, mikäli se koski alueen valaistusta, ja tämän vaadittua asiasta valtuuston lausuntoa valtuusto lähetti⁵⁾ asian valiokuntaan, johon kuuluivat⁶⁾ vtt Calamnius, Rudbäck ja Melin ja jonka tuli laatia ehdotus kuvernöörille annettavaksi lausunnoksi.

Valiokunnan sen johdosta laatimassa lausuntoehdotuksessa huomautettiin ensiksi, ettei ollut olemassa lakia, joka velvoittaisi kaupungin järjestämään katuvalaistusta, vaan että kaupunki järjesti valaistuksen sinne, missä se katsoi yleisen etuna sitä vaativan. Kaupungissa olemassa oleva katuvalaistus oli siten syntynyt vapaaehtoisen toimeksiottamisen tietä eikä valtionviranomaisten määräyksestä, ja oli ottamatta lukuun eräitä harvoja viertoiteiden varsilla aivan kaupungin ulkopuolella olevia lyhtyjä luonnollisista syistä järjestetty ainoastaan kaupungin rajain sisäpuolelle. Sielläkään asuvat henkilöt eivät kuitenkaan voineet vaatia katuvalaistuksen järjestämistä heille kuuluvana oikeutena, koska kaupunginvaltuusto kunnallisasetuksen mukaan ratkaisuoikeuksin päätti kunnan menoista ja valtuuston päätöstä tällaisissa kysymyksissä ei alistettu valtion viranomaisen tutkittavaksi. Kaupunkien kalleimpia, niiden vanhastaan nauttimia oikeuksia olikin saada vapaasti ilman valtion viranomaisten sekaantumista asiaan päättää tulojensa käyttämisestä. Valittajat eivät sentähden tässä tapauksessa voineet vedota mihinkään yksityiseen oikeuteensa, jota valtuuston edellä mainittu päätös olisi

¹⁾ Ks. s. 261. — ²⁾ Valt. pöytäk. 23 p. elok. 25 §. — ³⁾ S:n 29 p. lokak. 15 §. —

⁴⁾ Ks. s. 314. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 26 p. helmik. 3 §. — ⁶⁾ S:n s:n 16 §.

loukannut. Niin ollen ja koska ei edes ollut väitetty, ettei päätös olisi syntynyt laillisessa järjestyksessä tai että kaupunginvaltuusto olisi ylittänyt toimivaltansa, valtuusto katsoi, ettei valittajilla ollut laillista syytä valitukseensa, ja anoi sen johdosta kuvernööriltä, että tämä hylkäisi valituksen. Vaikka asian oikeudellinen puoli täten voitiin katsoa selvitettyksi, valtuusto sen lisäksi halusi huomauttaa niistä seurauksista, joihin myöntyminen valittajain anomukseen saattoi johtaa. Kun heille samaten kuin muille kaupungin asukkaille oli pantu veroäyreyä, he olivat katsoneet olevansa oikeutetut ehdottomasti vaatimaan valaistusta huviloihinsa vieville teille. Samalla tavalla voisivat muutkin sekä kaupungissa että sen ulkopuolella olevilla alueilla tai saarissa asuvat henkilöt vaatia valaistusta eikä ainoastaan minkälaista valaistusta tahansa, vaan, samoin kuin oli kaupungin keskiosissa, kaasuvallaistusta, edelleen vesijohtoja, raitiotieitä, jos sellaisia johonkin osaan kaupunkia rakennettiin y. m. Eikä siinä kyllin. Itsekukin saattaisi vaatia lähimpään läheisyyteensä järjestettäväksi ja siellä ylläpidettäväksi rantalaitureita, venesatamia, istutuksia, vedenheittolaitoksia y. m. Näiden valittajain vaatimusten epäilemättömien seurausten kohtuuttomuus oli ilman muuta selvä. Tasapuolisuuden kannalta ei vaatimusten tueksi voitu esittää kyllin painavia syitä. Kaivopuiston asukkaat olivat monessa suhteessa edullisemmassa asemassa kuin kaupungin rajojen sisäpuolella asuvat kaupunkilaiset. Muun ohessa heidän ei rakennuksiaan teettäessään tarvinnut alistua ei kaupungin rakennusjärjestyksen määräyksiin eikä edes muita kaupungin maan rakentajia koskevaan kaupungin taholta harjoitettuun valvontaan. Niiden, jotka olivat asettuneet asumaan Kaivopuistoon, olisi tietenkin pitänyt punnita tämän asian valoja varjopuolelta vastakkain, ja jälkimmäisistä ei katuvalaistuksen puutteen olisi pitänyt jäädä heiltä huomaamatta. Samoin kuin oli ollut laita heidän huviloihinsa vievien teiden suhteen, olisi heidän kyseisessä asiassa ollut tehtävä sopimus Ulriikaporin kaivohuone- ja kylpylaitosyhtiön kanssa, joka oli luovuttanut heille osia puistosta. Vaatimus, että kaupungin tuli korvata tämä laiminlyönti, oli sitäkin kohtuuttomampi, koska kaupungin ryhtyminen tällaiseen toimenpiteeseen merkitsisi lisäetua mainitulle yhtiölle, jolle jyrkästi vastoin kaupungin aikanaan lausumaa toivomusta oli myönnetty miltei ainiaaksi hallintaoikeus laajaan ja erittäin arvokkaaseen osaan kaupungin aluetta vuosimaksusta, jonka määrä, 28 ruplaa 57¼ kopeekkaa hopeata, oli tuntuvasti pienempi yhtiölle jokaisesta puistossa olevasta pienimmästäkin huvilasta kertyvää vuokraa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ valiokunnan lausuntoehdotuksen sellaisenaan.

Myöhemmin maistraatti ilmoitti, että läänin kuvernööri valituksesta antamassaan päätöksessä oli velvoittanut kaupungin kustantamaan ulkovalaistuksen Kaivopuiston huvila-alueelle. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ antaa rahatoimikamarille tehtäväksi kaupungin puolesta senaattiin valittamalla koettaa saada kuvernöörin päätöksen kumotuksi.

Lausuntoja anniskelu-oikeutta koskevista anomuksista. Niiden paloviinan ja muiden väkijuomain anniskelu-oikeutta koskevien anomusten johdosta, joita maistraatille olivat esittäneet ent. metsänhoitaja O. Wetterhoff ³⁾, ravintoloitsija G. Blomqvist ⁴⁾, ravintoloitsijatar M. F. Enqvist ⁵⁾, sokerileipuri

¹⁾ Valt. pöytäk. 1 p. huhtik. 4 §. — ²⁾ S:n 23 p. elok. 19 §. — ³⁾ S:n 11 p. tammik. 9 § ja 18 p. jouluk. 8 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. tammik. 10 §. — ⁵⁾ S:n s:n 11 § ja 18 p. jouluk. 8 §.

J. W. Träskelin¹⁾, ravintoloitsijat J. Lindgren¹⁾, J. Grönstrand²⁾, C. Kämp³⁾, A. Winter⁴⁾ ja A. Holmgren⁵⁾, ravintoloitsijanlesket M. C. Kleineh⁶⁾ ja E. Jauckens⁶⁾, leskirouva A. Hammarlund⁷⁾, kaupaseuran johtokunta⁸⁾, ravintoloitsijattaret S. Billsten⁹⁾, A. Ingberg¹⁰⁾ ja A. S. Hemming¹¹⁾, kauppiaas H. V. Nordlin¹²⁾, neiti O. Aspegren¹³⁾, sokerileipuri H. L. Sundholm¹⁴⁾, ravintoloitsija N. Nikolajeff¹⁵⁾, kauppiaas F. E. Ekberg¹⁶⁾, kauppiaanleski Ch. Brofeldt¹⁶⁾, lääninkanslistinleski M. Ekberg¹⁷⁾, kauppalaivankapteeni F. L. Henell¹⁸⁾, sekä ravintoloitsijat C. Semmelis¹⁹⁾ ja C. A. Sundqvist²⁰⁾ ja joista maistraatti oli pyytänyt kaupunginvaltuuston lausuntoa, valtuusto päätti maistraatille ilmoittaa, ettei sillä ollut tiedossaan mitään, mikä antaisi syyn anomusten epäämiseen. Hakijain Wetterhoffin, Blomqvistin, Enqvistin ja Nordlinin anomuksista annettaviin lausuntoihin oli sen ohessa lisättävä huomautus, että se väkijuomamäärä, jonka hakijat olivat ilmoittaneet heidän ravintoloissaan anniskeltavan, tuntui olevan liian vähäiseksi arvioitu.

Myöskin ravintoloitsijatar Ch. Söderbergin samaa oikeutta koskevasta anomuksesta kaupunginvaltuusto päätti²¹⁾ maistraatille annettavassa lausunnossa ilmoittaa, ettei valtuusto vastustanut anotun oikeuden myöntämistä, mutta että sen tuli lakata, jos hakija ennen sen ajan päättymistä, joksi anniskelu-oikeutta oli anottu, luopui ravintoloitsijantoimesta n. s. Alppipaviljongissa.

Ravintoloitsija G. A. Heinströmin samaa tarkoittavan anomuksen kaupunginvaltuusto ensin lähetti²²⁾ lausunnon antamista varten poliisikamariini; tämän lausunnon saavuttua valtuusto sen mukaisesti päätti²³⁾ maistraatille annettavassa lausunnossaan huomauttaa, ettei valtuustolla tässäkin tapauksessa ollut tiedossaan mitään, mikä olisi antanut aiheen hakemuksen epäämiseen.

Ravintoloitsija P. G. Nymark oli maistraatille osoitetussa tällaista oikeutta koskevassa, anomuksessa ilmoittanut, että hän, koska ravintolaliike hänelle luovutetussa Hesperian huvilassa viime aikoina oli tuottanut tappiota, aikoi kesällä 1878 pitää sen avoinna ainoastaan sunnuntaisin. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto päätti²⁴⁾ lausunnossaan, jossa samalla ilmoitettiin, ettei valtuustolla puolestaan ollut mitään muistuttamista sitä vastaan, että Hesperian ravintolan vuokraajalle myönnettiin anniskelu-oikeus, kehoittaa maistraattia tutkimaan, oliko tällä oikeutta ajoittain mielivaltaisesti keskeyttää sikäläinen ravintolaliike. Maistraatti ilmoitti²⁵⁾ sen johdosta, että Hesperian huvilan vuokraoikeus sen jälkeen kun se ainakin kahdesti oli tarjottu huutokaupalla ehdoin, että vuokraaja oli velvollinen siellä ylläpitämään ravintolaliikettä, ilman että hyväksyttävää tarjousta oli tehty, sen jälkeen oli uudessa huutokaupassa, jossa ravintoloitsija Nymark oli tehnyt korkeimman tarjouksen, tarjottu oikeutta, mutta velvoittamatta tulevaa vuokraajaa harjoittamaan paikalla ravintolaliikettä, minkä johdosta ravintoloitsija Nymarkilla oli kiistaton oikeus mainitussa huvilassa harjoitetun ravintolaliikkeen keskeyttämiseen milloin hän sen hyväksi katsoi.

¹⁾ Valt. pöytäk. 25 p. tammik. 8 §. — ²⁾ S:n s:n s:n ja 18 p. jouluk. 9 §. — ³⁾ S:n 25 p. tammik. 8 § ja 18 p. jouluk. 8 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. tammik. 4 § ja 20 p. jouluk. 3 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. tammik. 4 §. — ⁶⁾ S:n s:n s:n ja 18 p. jouluk. 8 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. maalisk. 14 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. huhtik. 16 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. toukok. 12 §. — ¹⁰⁾ S:n s:n 20 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. toukok. 19 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. kesäk. 7 §. — ¹³⁾ S:n 24 p. syysk. 5 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. lokak. 7 §. — ¹⁵⁾ S:n 7 p. marrask. 4 §. — ¹⁶⁾ S:n 29 p. marrask. 1 §. — ¹⁷⁾ S:n 18 p. jouluk. 8 §. — ¹⁸⁾ S:n s:n 9 §. — ¹⁹⁾ S:n 20 p. jouluk. 2 §. — ²⁰⁾ S:n 27 p. jouluk. 1 §. — ²¹⁾ S:n 16 p. huhtik. 16 §. — ²²⁾ S:n 24 p. syysk. 6 §. — ²³⁾ S:n 8 p. lokak. 4 §. — ²⁴⁾ S:n 30 p. huhtik. 12 §. — ²⁵⁾ S:n 18 p. kesäk. 3 §.

Ravintoloitsijatar J. Majeviskij¹⁾ ja ravintoloitsijanleski K. H. M. Langen²⁾ anniskeluoikeutta koskevista anomuksista kaupunginvaltuusto poliisikamarin ehdotettua ne evättäviksi päätti maistraatille annettavissa lausunnoissaan tuoda esiin, että valtuuston käsityksen mukaan niihin ei ollut syytä myöntyä. Ravintoloitsijanleski Langen myöhemmin tekemä anomus, että valtuusto vaatisi poliisimestarilta tiedon poliisikamarin antaman epäävän lausunnon syistä, ei antanut valtuustolle toimenpiteen aihetta³⁾.

Ravintoloitsijanleski G. Lönngrenin tekemää anniskeluoikeuden myöntämistä koskevaa anomusta kaupunginvaltuusto ei ottanut⁴⁾ käsiteltäväkseen.

Kahvilaliikkeen harjoittaminen Teatteriesplanaadissa. Ravintoloitsija C. Kämp oli maistraatilta anonut lupaa erinäisten istutuksia koskevien muutosten tekemiseen lähinnä uuden teatterin kahvilaa sijaitsevassa osassa esplanadia, suihkukaivon y. m. järjestämiseen paikalle sekä kahvilaliikkeen harjoittamiseen siellä. Hankittuaan v. t. kaupunginpuutarhurin L. A. Jernströmin ja kaupungininsinöörin lausunnot maistraatti antoi anomuksen omine puoltolauseineen kaupunginvaltuustolle. Tämä lähetti⁵⁾ sittemmin asian rahatoimikamariin, joka ehdotti anomuksen hyväksyttäväksi m. m. ehdoin, että paikalle suunniteltuihin laitteihin tehtiin eräitä muutoksia, että suihkukaivo järjestettiin kamarin hyväksymän piirustuksen mukaisesti sekä että hakija velvoitettiin suorittamaan vuotuinen, kamarin määräämä vuokramaksu.

— Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto kuitenkin epäsi⁶⁾ anomuksen.

Lupa virvoitusjuomamyymälän rakentamiseen. Tehtailija A. L. Hartwallin anomuksen saada rakentaa Kolmikulmatorin puistikkaan siirrettävän myymälän, josta myytäisiin virvoitusjuomia sekä paikalla nautittavaksi että pulloissa noudettavaksi, kaupunginvaltuusto lähetti⁷⁾ lausunnon antamista varten rahatoimikamariin. Kamarin sen jälkeen kaupungininsinööriin ja v. t. kaupunginpuutarhurin puoltolauseiden nojalla ehdotettua anomuksen hyväksyttäväksi valtuusto myöntyi⁸⁾ siihen edellyttäen, että hakija hankki rakennuksen piirustuksille asianmukaisen hyväksymisen.

Lausunto väkiväinätehtaan erioikeuden siirrosta. Läänin kuvernööriin vaadittua kaupunginvaltuuston lausuntoa apteekkari L. E. Maexmontanin anomuksesta saada siirtää erioikeuden väkiväinätehtaan pitoon kaupungissa vaimolleen valtuusto päätti⁹⁾ lausunnossaan jättää Hänen Keisarillisen Majesteettinsa ratkaistavaksi, voitiinko anomukseen myöntyä.

Lausuntoja Suomen kansalaisoikeutta koskevista anomuksista. Ruotsin kansalaisten A. S. Johanssonin¹⁰⁾ ja A. M. Nybelinin¹¹⁾ anomuksista päästä Suomen kansalaisiksi, joista anomuksista senaatti oli pyytänyt kaupunginvaltuuston lausuntoa, valtuusto päätti lausua, ettei sillä ollut tiedossaan mitään, minkä johdosta anomukset olisi evättävä.

Samanlaiset lausunnot kaupunginvaltuusto päätti antaa Venäjän alamaisten kaupanjohtaja S. I. Kovinin¹²⁾, sotilaanpoika N. Alexandroffin¹³⁾, neitien L. O. ja I. Vlassoffin¹⁴⁾, aliupeeri M. M. Boguscheffskiin¹⁵⁾, aliupeerinleski H. S. Schinderin¹⁶⁾ ja hänen alaikäisten poikiensa, viinuri A. Ivanoffin¹⁷⁾, suutarinopinkäyneen A. Ivanoffin¹⁸⁾, kauppakirjanpitäjä A. M. Schalkoffin¹⁸⁾, käsityöliikkeen johtajan E. W. Hansenin¹⁹⁾, maalarinkisälli I. Osipoffin¹⁹⁾,

¹⁾ Valt. pöytäk. 17 p. syysk. 11 §. — ²⁾ S:n 29 p. marrask. 2 §. — ³⁾ S:n 18 p. jouluk. 10 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. maalisk. 15 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 16 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. kesäk. 8 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. toukok. 19 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. toukok. 16 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. helmik. 6 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. maalisk. 9 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. toukok. 21 §. — ¹²⁾ S:n 1 p. huhtik. 14 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. huhtik. 5 §. — ¹⁴⁾ S:n 14 p. toukok. 9 §. — ¹⁵⁾ S:n 28 p. kesäk. 2 §. — ¹⁶⁾ S:n s:n 3 §. — ¹⁷⁾ S:n 23 p. elok. 15 §. — ¹⁸⁾ S:n s:n 16 §. — ¹⁹⁾ S:n 17 p. syysk. 10 §.

ent. aliupseerin G. Alexejeffin¹⁾, sokerileipurinkisälli N. Juroffin²⁾ sekä ent. sotilaitten A. P. Schiloffin³⁾ ja F. Feodoroffin⁴⁾ anomuksista päästä Suomen kansalaisiksi, joista anomuksista läänin kuvernööri oli pyytänyt kaupunginvaltuuston lausuntoa. Koska muutamiin hakijain Boguscheffskiin ja Schinderin hakemuksiin kuuluviin todistuksiin ei liittynyt ruotsinkielisiä käännöksiä, valtuusto samalla päätti näistä anomuksista antamissaan lausunnoissa anoa, että vastedes pyydettyä valtuuston lausuntoja tällaisista asioista niihin kuuluviin vieraskielisiin todistuksiin oli liitettävä käännökset.

Lausuntoja oikeudesta kiinteistön omistamiseen kaupungissa. Aliupseeri E. Dvorzoffin anottua oikeutta kiinteistön omistamiseen kaupungissa ja senaatin pyydettyä anomuksesta kaupunginvaltuuston lausuntoa valtuusto päätti⁵⁾ puolestaan ehdottaa sen evättäväksi.

Vahtimestarin J. Dvorzoffin samaa tarkoittavasta anomuksesta kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ lausua, että valtuusto omaamatta erityistä syytä anomuksen epäämiseen jätti sen Hänen Keisarillisen Majesteettinsa ratkaistavaksi.

Lausunto biljardinpito-oikeudesta. Sokerileipuri J. W. Träskelinin anottua, että hänet oikeutettaisiin pitämään yleisön käytettäväksi aiottua biljardia ja senaatin pyydettyä tästä anomuksesta kaupunginvaltuuston lausuntoa valtuusto päätti⁷⁾ ilmoittaa, ettei sillä ollut tiedossaan mitään, mikä estäisi myöntymästä anomukseen.

Lausunto rakennusosakeyhtiön sääntöehdotuksesta. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto vuonna 1877 oli asettanut⁸⁾ valiokunnan, jonka tuli antaa ehdotus senaatin vaatimaksi lausunnoksi sille annetusta »Arbetarenes i Helsingfors byggnads aktiebolag» nimisen yhtiön sääntöehdotuksesta valiokunta vuonna 1878 antoi asiaa koskevan mietinnön⁹⁾. Sen jälkeen kun tämä valtuuston päätöksen¹⁰⁾ mukaisesti oli painatettu, valtuusto vähäisin muutoksin hyväksyi¹¹⁾ siihen sisältyvän, valiokunnan laatiman lausuntoehdotuksen. — Siten syntyneessä lausunnossa valtuusto ensin viittasi asiasta aikaisemmin antamiinsa lausuntoihin¹²⁾ ja vuonna 1877 tekemäänsä päätökseen¹³⁾ erään Lugnet-huvilan alueen varaamisesta työväenasuntojen paikaksi. Edelleen huomautettiin m. m., että jo kyseisen osakeyhtiön nimi osoitti, että siihen pääasiallisesti tuli kuulumaan työläisiä, samoin kuin yhtiön sääntöehdotuksesta ilmeni, että oikeus yhtiön rakennusten lunastamiseen olisi vain sellaisilla osakkailla, jotka olivat työläisiä. Ehdotetut säännöt sisälsivät muutenkin määräyksiä, jotka olivat tarkoitetut valvomaan ja turvaamaan näiden osakkaiden etuja. Valtuusto ei kuitenkaan voinut olla huomauttamatta, että yhtiön järjestely ja toiminta näiden sääntöjen mukaan näytti muodostuvan sangen mutkikkaaksi ja hallinto joko melko kalliiksi tai myöskin suuressa määrin riippuvaiseksi yksityisten uhrautuvasta harrastuksesta yritystä kohtaan, jonka hedelmät vain hitaasti voivat kypsyä. Nämä seikat näyttivät olevan omiaan osin tekemään yrityksen sangen vieraaksi yhtiön osakkaille, varsinkin työväenluokkaan kuuluville, osin taas usean vuoden kuluessa vaikeuttamaan hyvän taloudellisen tuloksen saavuttamista. Valtuusto ei siten voinut katsoa tämän järjestettyjen työväenyhdistysten aatteen toteuttamista tarkoittavan ehdotuksen olennaisesti kumonnoon niitä epäilyksiä, jotka valtuusto aikaisemmin oli tässä asiassa tuonut julki, mutta ei kuitenkaan voinut muuta kuin toivoa tälle uudelle yritykselle kaikkea mahdollista menestystä.

¹⁾ Valt. pöytäk. 29 p. lokak. 6 §. — ²⁾ S:n 19 p. marrask. 3 §. — ³⁾ S:n s:n 4 §. —

⁴⁾ S:n 18 p. jouluk. 6 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 7 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. marrask. 4 §. —

⁷⁾ S:n 16 p. huhtik. 4 §. — ⁸⁾ Ks. s. 318. — ⁹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 1. — ¹⁰⁾ Valt. pöytäk. 11 p. tammik. 16 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. tammik. 2 §. — ¹²⁾ Ks. 251. — ¹³⁾ S:n s. 253.

Kaupunginvaltuustolle myöhemmin maistraatin välityksellä saapunut ilmoitus, että senaatti erinäisin ehdoin oli myöntänyt »Arbetarenes i Helsingfors byggnads aktiebolag» nimiselle yhtiölle enintään 200,000 markan suuruisen lainan, ei antanut ¹⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Lausunto pörssihuutokauppoja koskevasta ohjesääntöehdotuksesta. Senaatti pyysi kaupunginvaltuustolta lausuntoa kauppayhdistyksen valtuutettujen senaatin vahvistettavaksi jättämästä ehdotuksesta kaupungissa toimitettavia pörssihuutokauppoja koskevaksi ohjesäännöksi. Kaupunginvaltuuston lähetettyä ²⁾ ehdotuksen rahatoimikamariin ja tämän ehdotettua sen hyväksyttäväksi valtuusto päätti ³⁾ lausunnossaan esittää, että kauppayhdistyksen anomus katsoen tällaisten pörssihuutokauppain tarpeellisuuteen ja niistä olevaan hyötyyn hyväksyttäisiin.

Lausunto eräiden sotilaallisten lennätinasemain säilyttämisestä. Läänin kuvernööri oli vaatinut maistraatilta lausuntoa lennätinhallituksen esityksestä, että eräitä sotilaallisia tarkoituksia varten kaupungin ympäristöön perustettuja lennätinasemia säilytettäisiin yksityisen sähkösanomavaihdon tarpeisiin. Sen jälkeen kun maistraatti, joka oli katsonut oikeaksi suoda kaupunginvaltuustolle tilaisuuden lausuntonsa antamiseen asiasta, oli lähettänyt läheteasiakirjat valtuustolle, tämä päätti ⁴⁾ ilmoittaa maistraatille, ettei se pitänyt kyseisten asemain säilyttämistä yksityisten sähkösanomain välittämistä varten kaupungin edun kannalta katsoen tarpeellisenä.

Vapautus kaupunginvaltuutetun tehtävästä ja kaupunginvaltuutettujen täydennysvaali. Vtn Baden maistraatille tekemän anomuksen, että hänet vapautettaisiin kaupunginvaltuutetun tehtävästä, maistraatti oli hyväksynyt. Samoin kaupunginvaltuusto sille tehdystä anomuksesta vapautti ⁵⁾ jäsenyydestään vtn Ehrströmin. Myöhemmin maistraatti ilmoitti ⁶⁾, että raastuvankokouksissa toimitetuissa valtuutettujen täydennysvaaleissa oli eronneiden sijaan valittu insinöörimekanikko K. M. Moring ja tullinylijohtokunnan asessori, laamanni F. G. Krogius.

Eroavat kaupunginvaltuutetut. Maistraatin asiana olevaa toimenpidettä varten kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ maistraatille ilmoittaa, että seuraavat valtuutetut olivat erovuorossa vuoden päättyessä, nim. vtt Ahlfors, Blomberg, Borg, Calamnius, C. G. Estlander, Ignatius, Lindebäck, Mechelin, Nybom, Rudbäck, Rudolph, Schauman, Stenius, Wasastjerna, Westermarck ja Ärt.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali. Vuodeksi 1878 kaupunginvaltuusto valitsi ⁸⁾ puheenjohtajakseen vtn Mechelinin ja varapuheenjohtajakseen vtn J. A. Estlanderin.

Vakinaisen valmisteluvaliokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali. Edellisestä vuodesta jäljellä olevien vakinaisten valmisteluvaliokunnan jäsenten toimittua kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen ⁹⁾ nojalla tammikuun 25 p:ään valtuusto valiokunnan ehdotuksesta päätti ¹⁰⁾ sen jälkeen valita valiokunnan jäsenet puoleksi vuodeksi kerrallaan sekä sen ohella valita valiokuntaan yhtä pitkäksi ajaksi kaksi varajäsentä. Edellisen vuosipuoliskon jäljellä olevaksi ajaksi ¹¹⁾ valittiin valiokunnan jäseniksi vtt Hjelt, Lindfors, Grönqvist ja Qvist ja varajäseniksi vtt Heimberger ja Forsman sekä vuoden jälkipuoliskoksi ¹²⁾ jäseniksi vtt Hjelt, Borg, Qvist ja Heimberger sekä varajäseniksi vtt Lindfors ja Grönqvist.

¹⁾ Valt. pöytäk. 23 p. elok. 3 §. — ²⁾ S:n s:n 4 §. — ³⁾ S:n 24 p. syysk. 7 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. elok. 17 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. tammik. 3 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 1 §. ja 1 p. huhtik. 1 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. lokak. 21 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. tammik. 1 §. — ⁹⁾ S:n s:n 21 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. tammik. 11 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. tammik. 12 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. kesäk. 14 §.

Rahatoimikamarin puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten vaali. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuustossa oli toimitettu¹⁾ asetuksen mukainen kahden rahatoimikamarin jäsenen eroamisarvonta, jonka tuloksena oli, että kamarin jäsenet vt Ärt ja kauppias M. W. Svensson joutuivat erovuoroon, valtuusto valitsi²⁾ kamarin jäseniksi vuosiksi 1879—81 vtt Ärtin ja Numellin ja jäsenistä puheenjohtajaksi vuodeksi 1879 protokollasihteeri Th. Bergelundin ja varapuheenjohtajaksi samaksi vuodeksi everstiluutnantti G. R. A. Charpentier'n; kamarin varajäseniksi niinikään vuodeksi 1879 valittiin samalla vtt Sandberg ja Moring sekä varatuomari C. A. K. Gripenberg.

Majoituslautakunnan vaali. Majoituslautakunnalle hyväksytyn uuden johtosäännön³⁾ mukaisesti toimitetussa lautakunnan puheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten vaalissa, valittiin⁴⁾ lautakunnan jäseniksi eversti K. A. Tamelander, eversti F. Mansner ja kauppias C. M. Eskolin sekä näistä puheenjohtajaksi ensiksi mainittu. Lautakunnan varajäseniksi valittiin samalla vtt Lindfors ja Stenius.

Terveyslautakunnan vaali. Saadessaan ilmoituksen, että läänin kuvernöörin valtuuston hyväksymälle terveyslautakunnan johtosäännölle⁵⁾ antama vahvistus oli saanut lain voiman, kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ asettaa terveyslautakunnan. Lautakunnan jäseniksi valittiin⁷⁾ protokollasihteeri N. Björklund, filosofianmaisteri A. Rindell, insinööri K. A. Wahlman, kauppalavankapteeni J. A. Pontán ja tehtailija J. H. Brummer sekä varajäseniksi senaatinkanslisti G. E. Fellman, apteekkari A. Nordström, arkkitehti C. Th. Höijer, filosofianmaisteri K. H. Lindholm ja tehtailija O. Osberg. Myöhemmin lautakunta ilmoitti⁸⁾ valinneensa puheenjohtajaksi v. t. kaupunginlääkärinä itseoikeutetun jäsenensä, vtn Qvistin, varapuheenjohtajaksi protokollasihteeri Björklundin ja sihteeriksi varatuomari H. J. Tranbergin.

Vaivaishoitojohtokunnan jäsenten vaali. Neljän kertomusvuoden päättyessä eroamaan arvotun⁹⁾ vaivaishoitojohtokunnan jäsenen sijaan kaupunginvaltuusto valitsi¹⁰⁾ johtokunnan jäseniksi vuosiksi 1879—81 virkamiehistä lakitieteenkandidaatti E. Öhmanin, kauppiaista kauppias O. Kjällmansonin, käsityöläisistä tehtailija J. Nissisen ja muista kaupungissa asuvista henkilöistä kunnallisneuvos O. Höijerin.

Kahden jäsenen valitseminen kansakoulujohtokuntaan. Kansakoulujohtokunnan jäseniksi kaupunginvaltuusto valitsi¹¹⁾ vtt Tallgrénin ja Rudolphin.

Valitsijamiesten valitseminen kansakoulujen kouluneuvostojen vaalia varten. Valitsijamiehiksi kansakoulujen kouluneuvostojen vaalia varten lukuvuodeksi 1878—79 kaupunginvaltuusto valitsi¹²⁾ vtt Mellinin, Edlundin, Tallgrénin, Westermarckin ja Schaumanin.

Jäsenen ja varajäsenen valitseminen kansankirjaston ja lukusalin toimikuntaan. Kansankirjaston ja lukusalin toimikunnan jäseneksi kaupunginvaltuusto valitsi¹³⁾ vtn Ignatiuksen ja saman toimikunnan varajäseneksi filosofianmaisteri K. R. Sieversin.

Pyhäkoulun johtokunnan jäsenten vaali. Pyhäkoulun johtokunnan jäseniksi syyskuun 1 p:ään 1881 kaupunginvaltuusto valitsi¹⁴⁾ vtt Mellinin, Grönqvistin ja Heimbergerin.

¹⁾ Valt. pöytäk. 31 p. jouluk. 1 §. — ²⁾ S:n s:n 2 §. — ³⁾ Ks. s. 401. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 29 p. tammik. 8 §. — ⁵⁾ Ks. s. 306. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 11 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. helmik. 15 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. huhtik. 11 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. marrask. 6 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. jouluk. 15 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. toukok. 7 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. marrask. 8 § ja 18 p. jouluk. 16 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. kesäk. 19 §.

Vesijohtohallituksen asettaminen. Siihen asti myöskin vesijohtohallituksena toimineen vesijohtotöiden valvontalautakunnan esityksestä ja rahatoimikamarin tätä esitystä puollettua kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ asettaa erityisen vesijohtohallituksen, johon kuului kolme jäsentä ja kaksi varajäsentä ja jonka tuli toimia vuoden 1879 loppuun. Tälle hallitukselle annettiin samalla kamarin ehdotuksesta tehtäväksi laatia vastaisen vesijohtoinsinöörin johtosäännön ehdotus. Hallituksen jäseniksi valittiin²⁾ vtt Bade ja Wasastjerna sekä insinöörikapteeni A. W. Lagerborg ja varajäseniksi vtt Sandberg ja Sanmark.

Vapautus lautakuntain ja valiokuntain jäsenyydestä. Senaattori C. G. Ehrström vapautettiin³⁾ anomuksestaan kaupunginkassan palkkausrahaston kirjanpitokysymystä käsittelemään asetetun valiokunnan⁴⁾ jäsenyydestä.

Samaten vapautettiin⁵⁾ vt Calamnius omasta anomuksestaan n. s. järjestelyvaliokunnan⁶⁾ jäsenyydestä.

Niinikään vapautettiin⁷⁾ suutarimestari I. Honkanen omasta anomuksestaan vaivashoitojohtokunnan jäsenyydestä.

Lautakuntain ja valiokuntain täydentäminen. Kaupunginkassan palkkausrahaston kirjanpitokysymystä käsittelemään asetetun valiokunnan⁴⁾ jäseneksi tästä tehtävästä vapautetun⁸⁾ senaattori C. G. Ehrströmin sijaan kaupunginvaltuusto valitsi⁹⁾ vtn Forsmanin.

Vtn Calamniuksen saatua vapautuksen¹⁰⁾ n. s. järjestelyvaliokunnan¹¹⁾ jäsenyydestä valittiin¹²⁾ hänen sijaansa valiokunnan jäseneksi vt Moring.

Terveyslautakunnan jäseneksi edesmenneen¹³⁾ insinööri K. A. Wahlmanin sijaan valittiin¹⁴⁾ insinööri E. L. Bergroth ja paikkakunnalta muuttaneen¹⁵⁾ filosofianmaisteri A. Rindellin sijaan lautakunnan varajäsen apteekkari A. Nordström¹⁶⁾ sekä varajäseneksi tämän sijaan apteekkari A. K. Osberg¹⁷⁾.

Vaivashoitojohtokunnan jäseneksi vuodeksi 1879 tästä tehtävästä vapautetun¹⁰⁾ suutarimestari I. Honkasen sijaan valittiin¹⁸⁾ teurastajamestari E. J. Hacklin.

Tarkastajantodistajain määrääminen polttimoihin. Tarkastajantodistajaksi Kammion höyrypolttimo osakeyhtiöön vuoden 1878 syyspolttokaudeksi ja vuodeksi 1879 kaupunginvaltuusto määräsi lääninkonttoristi V. W. Lindqvistin¹⁹⁾ ja tarkastajantodistajaksi kauppaneuvos P. Sinebrychhoffin polttimoon vuodeksi 1879 apteekkari C. A. Ekmanin²⁰⁾.

¹⁾ Valt. pöytäk. 8 p. lokak. 6 §. — ²⁾ S:n 29 p. lokak. 23 §. — ³⁾ S:n 29 p. tammik. 5 §. — ⁴⁾ Ks. s. 269. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 1 p. huhtik. 20 §. — ⁶⁾ Ks. s. 319. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 18 p. jouluk. 11 §. — ⁸⁾ Ks. ylemp. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. helmik. 16 §. — ¹⁰⁾ Ks. ylemp. — ¹¹⁾ S:n s. 319. — ¹²⁾ Valt. pöytäk. 16 p. huhtik. 23 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. kesäk. 13 §. — ¹⁴⁾ S:n s:n 19 §. — ¹⁵⁾ S:n 7 p. marrask. 8 §. — ¹⁶⁾ S:n s:n 10 §. — ¹⁷⁾ S:n 19 p. marrask. 8 ja 11 §. — ¹⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 15 §. — ¹⁹⁾ S:n 8 p. lokak. 8 §. — ²⁰⁾ S:n 18 p. jouluk. 7 §.